

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatljino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15 621.

Št. 151

Ljubljana, sobota, dne 4. julija 1931

Leto II.

K današnjemu prazniku ameriške svobode
Predsednik Herbert C. Hoover

Razprava o carinski uniji med Nemčijo in Avstrijo

Pariz, 3. julija. AA. Havas poroča iz Haaga: Mednarodno razsodišče je določilo, da bo 20. julija prva javna razprava o vprašanju carinske unije med Nemčijo in Avstrijo.

Osemurni delavnik na Španskem

Madrid, 3. julija. AA. Predsednik španske republike Alcala Zamora je podpisal dekret, ki z njim uvaža osemurni delavnik v vsej Španiji.

Nenavadni prizori v angleškem parlamentu

London, 3. julija. AA. Na včerajšnji popoldanski seji spodnje zbornice je bil delavski poslanec James Mac Govern izključen iz zbornice, ker je razžalil predsednika. Pri tem je prišlo do tako burnih prizorov, da je predsednik zaključil sejo. Mac Govern je bil že drugič izključen iz zbornice.

Poset angleške mornarice v Nemčiji

London, 3. julija. n. Eskadrilja angleških križark je danes zapustila Anglijo in odplula proti Nemčiji, da v luki Kiel poseti nemško mornarico. Brodovje vodi kontreadmiral Rustond.

Komunistična sabotaža na radiu

Köln, 3. julija. AA. V sredo ob 11. zvečer je zapadno-nemški radio oddajal plesno glasbo. Izenada pa je na istem valu začel govoriti komunistični propagator, tako da je motil oddajo postaje. Sodijo, da gre za namerno sabotažo.

Položaj nemških državnih železnic

Berlin, 3. julija. AA. Upravni svet nemških državnih železnic je pooblastil generalnega ravnatelja, da uporabi prihranek v znesku 40 milijonov mark, ki bo nastal z nedavno redukcijo prejemkov, in pa znesek 60 milijonov mark, ki ga je dovolila državna vlada iz kriznega fonda, za nove gradnje. Sodijo, da bodo mogle državne železnice s tem zneskom zaposliti 50 tisoč delavcev.

Pravijo, da je položaj državnih železnic kljub temu kritičen. Dohodki leta 1931. bodo znašali 4 milijarde, dočim so bili leta 1929. še 54 milijarde.

Romunsko-avstrijska pogajanja

Dunaj, 3. julija. d. Kar se tiče nameranih pogajanj za sklenitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Romunijo, pri katerih je iniciativa bolj na strani Romunije, se nameravajo od začetka zediniti na tri mesece trajajoč provizorij, za katerega bi se zedinili z izmenjavo not. Med tem časom pa se bodo vodila pogajanja za definitivno pogodbo (uradno).

Ludendorff obsojen radi klevete

Gothard, 3. julija. AA. Bivši veliki mojster nemške prostoizidarske lože grof Dohna je vložil tožbo proti generalu Ludendorffu zaradi klevete. General Ludendorff je namreč na nekem shodu očital tožitelju izdajstvo, češ da je kot veliki mojster vedel za nameravano umorstvo avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in s tem za bližnji izbruh svetovne vojne. Sodišče je obsodilo generala Ludendorffa na 500 mark denarne kazni, ker mu dokaz resnice ni uspel. Upoštevalo pa je, da je Ludendorff govoril iz patriotičnega nagiba.

Letalska nesreča v Franciji

Pariz, 3. julija. AA. Davi je v Villecoublayju strmoglavilo na zemljo letalo s tremi motorji. Nastala je eksplozija. Trije piloti so se smrtno ponesrečili.

Pred sporazumom med Francijo in Ameriko

Ves znesek Hooverjevega načrta bo na razpolago samo Nemčiji — Pomoč za vzhodno-evropske države se zagotovi na drug način — Uspešnost angleškega posredovanja

London, 3. julija. AA. Pogajanja med ameriškim zastopnikom Mellonom in Edgom in člani francoske vlade se snoči niso nadaljevala, temveč so bila odgodena do danes popoldne. Pravijo, da se bodo razgovori nadaljevali in da je nada na srečen zaključek pogajanj upravičena. Na včerajšnjih pogajanjih je bil dosežen po proučevanju ameriške spomenice precejšnji napredek.

Anglija je predlagala, naj se v primeru, da se pogajanja ponesrečijo, skliče v kratkem v Parizu konferenca prizadetih držav.

Pod prizadetimi državami so mišljene Francija, Nemčija, Italija, Belgija, Združene države in Anglija.

MacDonald o Hooverjevi akciji

London, 3. julija. AA. Snoči je priredilo ameriško društvo v proslavo dneva neodvisnosti slavnostni banket, na katerem je govoril ministerski predsednik MacDonald o Hooverjevemu predlogu. Označil je Hooverovo akcijo za izboljšanje gospodarskega položaja Evrope, za velik čin modrosti in poguma, ki je začetek odkritosrčnega sporazuma za popolno in odkritosrčno sodelovanje Združenih držav z Anglijo v bodočnosti.

»Sli bomo dalje in dobili smo novega poguma za rešitev problemov, kar je za sluga modre in pogumne akcije ameriškega predsednika.« MacDonaldu je odgovoril ameriški senator, ki je rekel, da je takojšnji angleški odgovor zelo opogumil Američane.

Angleška intervencija

Pariz, 3. julija. AA. Angleška intervencija v pogajanjih med Francijo in Združenimi državami je dokaj olajšala položaj. Angleški poslanik Tyrrell je zunanjega ministra Brianda obvestil, da je Anglija pripravljena udeležiti se pogajanj, ki naj bi ugotovila pravni in finančni položaj po preteku enoletnega moratorija.

Nemci proti eventualni konferenci upnikov

Berlin, 3. julija. Tukajšnji tisk je precej neprijazno sprejel britanski predlog, da se, če se prekinejo francosko-ameriška pogajanja, skliče eventualno v Londonu konferenca upnikov Nemčije. Nekateri listi me-

nijo, da je stavila Velika Britanija ta predlog v sporazumu z Ameriko. »Deutsche Allgemeine Zeitung« napoveduje, da bo morala Nemčija ta angleški predlog zavrniti. »Vorwärts« pravi, da je bilo doslej v zadnjih 12 letih konferenc več ko dovolj, da je sedaj treba rezultatov, ker za konferenco ni več časa.

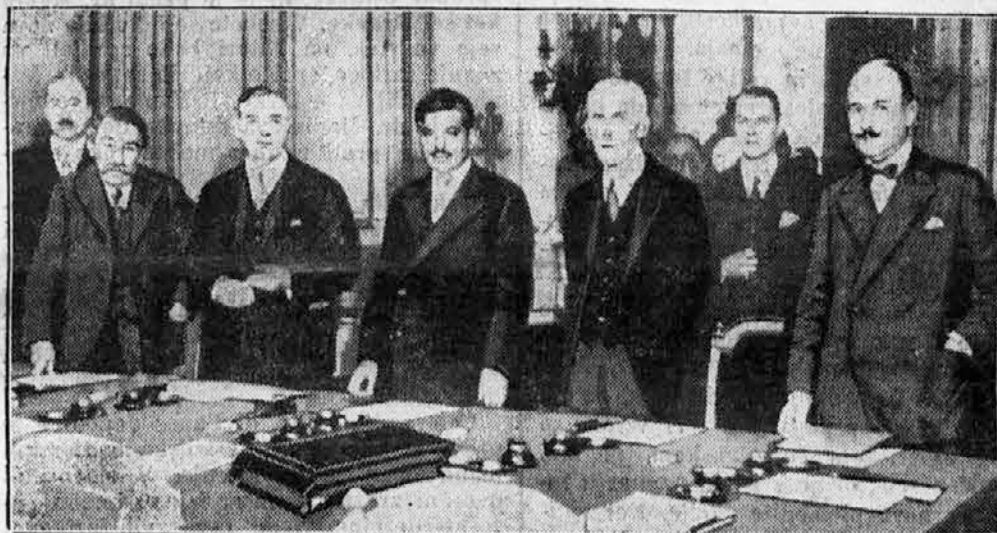
Sporazum v najbistvenejših točkah

Pariz, 3. julija. d. V najbistvenejših točkah je dosežen že sporazum. Francoski ministerski predsednik Laval je pristal na zahtevo Amerike, da se ves finančni uspeh Hooverjeve pomoči zagotovi samo Nemčiji in da ostanejo tudi nezaščiten letna plačila nemških reparacijskih plačil v vsej višini Nemčiji na razpolago. Hoover pa je odnehal v toliko, da je stavil posredovalni predlog, naj se pomoč za vzhodno-evropske države, ki jo je zahtevala Francija, dobi na drug način in ne iz nemškega reparacijskega fonda. Sedaj se je treba sporazumeti samo še o garancijskem fondu. Fran-

cija je na haški konferenci prevzela obveznost, da bo, če bi se Nemčiji dovolil moratorij, nakazala 500 milijonov kot garancijski sklad v bazelsko banko. S tem bi bilo drugim državam, ki jim gre samo ena šestina iz nezaščitenega dela nemških reparacijskih plačil, omogočeno, da bi svoje tributarne zahteve vsaj deloma krili. Ker je Hoover sedaj napovedal eno celo moratorijsko leto, Francija ne bi hotela poleg tega, da se za prihodnje leto odpove svojemu deležu na reparacijah, še riskirati, da bi naslednje leto razen tega morala plačati še 500 milijonov. Današnja pogajanja bodo posvečena izključno vprašanju tega garancijskega sklada.

Polno zaupanje v Ameriki

Washington, 3. julija. d. V državnem tajništvu za zunanje zadeve so dobili časnikarji na zadnje te-le informacije: Pariška pogajanja se nadaljujejo v prijateljskem ozračju. Glede njih uspeha imamo polno zaupanje.

Pogajanja ameriškega državnega tajnika Mellona v Parizu

Med odmorom pri pogajanjih; na sliki vidimo (od leve na desno) francoskega finančnega ministra Flandina, ministra za zunanje zadeve Brianda, ameriškega poslanika v Parizu Edge-a, predsednika francoske vlade Laval, ameriškega državnega tajnika Mellona in francoskega državnega podtajnika Poncet-a.

Poraz grofa Bethlena v Budimpešti

Od tridesetih budimpeštanskih mandatov so jih dobile vladne stranke le trinajst — Novi parlament sklican za 18. t. m.

Budimpešta, 3. julija. d. Skrutinij v budimpeštanskih volilnih okrajih je bil končan danes popoldne. V prvem volilnem okraju so od 6 mandatov odpadli 4 na obe vladni stranki, na stranko enotnosti in na krščansko socialno stranko, eden na socialne demokrate in eden na liberalce. Od 9 mandatov v drugem volilnem okraju so odpadli trije na socialne demokrate, dva na Vaszonijjevo demokratsko stranko, eden na stranko enotnosti, eden na krščansko socialce in eden na krščansko opozici-

jo. Od desetih mandatov v tretjem budimpeštanskem volilnem okraju so odpadli po trije na socialne demokrate in krščanske socialce, po dva pa na stranko enotnosti in na liberalno-demokratsko opozicijo. 30 mandatov budimpeštanskih volilnih okrajev in volilnega okraja budimpeštanske okolice se razdeli tako-le: stranka enotnosti 6, vladi prijazna krščansko-socialna gospodarska stranka 7, liberalno-demokratska opozicija 4, Vaszonijjeva demokratska stranka 2, krščanska opozicija 2, socialni

demokratje 9. Med izvoljenimi sta tudi socialno-demokratska voditelja Weltner in Buchinger, ki sta več let živela na Dunaju kot emigranta. Krščansko-strokovne organizacije in frontni bojovníki, ki so se prvič samostojno udeležili volilnega boja, niso dobili nobenega mandata.

Budimpešta, 3. julija. n. Guverner Horthy je sklical parlament. Prva seja parlamenta bo 18. t. m., svečana seja pa bo dva dni nato. Parlament bo otvoril kot najstarejši poslanec grof Apponyi.

Podrobnosti o bombi na rimskem kolodvoru

En delavec raztrgan na kose, drugi ubit -- Fašistovski listi dolžijo emigrante v Franciji

Rim, 3. julija. v. Včeraj ponoči je pri železniškem skladišču Tiburtino poleg postaje Termini pri carinskem pregledu eksplozirala bomba v tovornem vozu. Poleg voza so bili v tistem hipu 2 delavca in 1 carinik. Prvega delavca so drobec bombe in voza docela raztrgali, drugi delavec je v nekaj minutah podlezel ranam, carinik pa je bil težko ranjen in so ga prepeljali v bolnico. Eksplozija je uničila vse blago v vagonu ter poškodovala tudi druge železniške vozeve in neko bližnjo čuvajnico. Železniški voz je prispel iz inozemstva.

Voz ni bil dobro zaprt. Tik pri vratih so neznan atentatorji položili v voz listino, ki je moral vzbuditi zanimanje vsakega, kdor jo je opazil. Listnica je bila z vrhico zvezana s peklenskim strojem. Ko je delavec Pediti zapazil listino, jo je hotel pre-

gledati. Prijel jo je v roke, s tem pa povzročil eksplozijo, ki je zahtevala njegovo življenje in še druge žrtve.

»Giornale d'Italia« pripisuje atentat anti-fašistovskim elementom v Franciji, ki so bombo položili v železniški voz, ko je bil še na ozemlju francoske republike.

Norveški lovci »anektirali« del Grenlandije

Oslo, 3. julija. AA. Norveška vlada je prejela poročilo od voditelja norveške lovske ekspedicije v zhodni Grenlandiji, Devolda, ki naznanja, da je ekspedicija anektirala del vzhodne Grenlandije za Norveško. Devold zahteva od vlade, naj aneksijo službeno potrdi. Norveški politični krogi sodijo, da je ta aneksija povsem privatnega značaja.

Sestanek finančnega odbora ministrov

Beograd, 3. julija. k. Danes se je sestel gospodarsko-finančni odbor ministrov. Ministri so razpravljali o tekočih zadevah.

Konferenca trgovcev z žitom o novem režimu uvoza in izvoza

Novi Sad, 3. julija. k. Izvršilni odbor Udruženja trgovcev z žitom v Novem Sadu je sklical konferenco za razpravo o novem zakonu o uvozu in izvozu ter načinu trgovanja z žitom. Konferenca se je udeležilo mnogo trgovcev. Prišli so ne le iz Dunavske, marveč tudi iz Drinske in Savske banovine. S konferenco so poslali pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku in trgovinskemu ministru. Med debato so razni govorniki stavili več strokovno važnih predlogov. Sprito tega so sklenili, da bo danes popoldne poseben odbor sestavljal resolucijo, ki jo bo treba predložiti merodajnim oblastem. Ta odbor se je danes popoldne sestel in je zbral vse omenjene predloge v daljši resoluciji.

Letošnji Independence Day

Vsak dan gre skozi Jesenice več delavcev, ki se vračajo, ker so izgubili v tujini svojo službo. Pred par dnevi sem srečal enega izmed teh vračajočih se delavcev v vlaku ter sem ga vprašal, ali prihaja iz Amerike. Njegova prtljaga je imela pečate družb Royal Mail in Cunard Line. Ko sem ga to vprašal, sem imel v mislih Zedinjene države Severne Amerike. Tako je mislil in me tako razumel tudi oni delavec in zato je odgovoril: »Ne, gospod; prihajam iz Kanade.«

Sicer sem vedel, da se v naši postarni in tradicijski Evropi razume z besedo »Amerika« v prvi vrsti velika zvezna republika med Kanado in Meksiko, toda ni mi bilo znano, da delajo isto tudi Amerikanci sami. Tako sem se prepričal, da postajajo Zedinjene države v očeh Evropejcev in Amerikanec fizičen in političen izraz Amerike, njenih posebnosti, nasprotij, mer itd. Vse to pa ne samo v primeri z Evropo, temveč napram vsemu svetu izven Amerike sploh.

V nasprotju z evropskim naziranjem imamo torej na eni strani Evropo in ostale kontinente, v kolikor so otroci evropske civilizacije, na drugi pa samo Zedinjene države, in to na stališču nekakega zgodovinskega upornika proti evropski civilizaciji. Z eno besedo: nov svet v nasprotju s starim svetom. Gre za dva antagonizma, ki se nahajata na različnih stopnjah: v prvi vrsti je antagonizem med ameriškim in evropskim prebivalstvom angleškega jezika, potem antagonizem med »Ameriko« in »Evropo«, antagonizem med Zedinjenimi državami in vsem ostalim »starim svetom«, itd.

Nekoliko lepši in pretresljivi momenti iz zgodovine človeštva pa že priča, da oba antagonizma nista nepremostljiva, da se sicer skoro nikdar ne ujemata. Vzemimo n. pr. ameriško vstajo in veliko francosko revolucijo. Nimam zadosti smelosti, da bi hotel ugotavljati in določevati, ali sta ameriška vstaja in francoska revolucija druga napram drugi vzrok ali posledica ali pa sta obe le dva izbruha enega in istega tlačnega človečanstva. Oba dogodka sta približno iz iste dobe.

Nevihite in razdejavanja velike vojne so nam še v zelo svežem spominu. Toda vsi se ne spominjamo globokih vzrokov, ki so dovedli Zedinjene države do tega, da so vstopile v evropsko vojno. Ti vzroki so bili v ameriškem človečanskem nagibu. Prepričan sem, da je v istem nagnenju tudi vzrok nove plemenite akcije. Kot vidimo v zadnjih tednih, je Amerika na tem, da odloži svoje naravno in značilno nasprotje napram evropskim vprašanjem ter da napravi novo zgodovinsko intervencijo z namenom, da reši Evropo. Ta akcija je zadnji dokaz o obstoju nevidnih, dasi težavnih doslednosti, ki vodijo — kljub vsem nasprotnim znakom — tudi ameriško duževnost.

Zato vsebuje letošnji praznik neodvisnosti Amerike veliko odkritje: v slučaju nevarnosti za človečanstvo ni vsajne osamljenosti niti onstran ocean! Naj bi dalo to odkritje letošnjemu praznovanju četrtega julija še posebno svečano lice, kakor poraja v nas najlepši želje na naslov velike nacije Zedinjenih držav severne Amerike.

Therefore, the INDEPENDENCE DAY of this year, contains a great revelation: in case of dangers for humanity, there is no splendid isolation even behind an ocean! May this revelation give the special solemnity to this year's celebrations of the 4th of July in 1931, as it causes our best congratulations for the great American Nation of the U. S. A.

Štampihar Ivan, B. L., Jesenice.

Zasilni premogovni zakon v Angliji

London, 3. julija. AA. Vlada je predložila spodnji zbornici zasilni premogovni zakonski načrt, ki so ga čitali prvič.

Vlada je vložila ta zakonski načrt, ker so se pogajanja med lastniki rudnikov in rudarji ponesrečila. Glavni namen tega zakonskega načrta je, da se prepreči, da stopi ponovno v veljavo 7-ur delovnik. Zakonski načrt določa, da morajo ostati sedanje rudarske mezde neizpremenjene.

Vlada želi, da bi zbornica čimprej sprejela omenjeni zakonski načrt. Izvršni odbor rudarske zveze je konferenci rudarskih delegatov, ki zaseda v Londonu priporočil, naj ga sprejme.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. julija. d. Pretežno jasno, vroče, gorak veter, sibirsko nagnjenje k nevihtam; v južnih Alpah pretežno oblačno, nagnjenje k nevihtam, zelo soparno.

Položaj na Španskem po volitvah

Ožje volitve se bodo vršile v nedeljo 12. t. m. -- Ustavodajna skupščina se sestane 14. julija -- Katalonsko vprašanje

Madrid, 3. julija. r. Notranji minister Maura je izjavil novinarjem, da se bodo ožje volitve, ki so bile napovedane za 4. julija, vršile šele v nedeljo 12. t. m. S tem bo ustrezno želji volilnih komisij, ki so izjavile, da ne bodo do 4. t. m. mogle izvršiti vsega svojega dela.

Provizorna vlada — je izjavil dalje minister Maura — opirajoč se na dejstvo, da se je ogromna večina volilcev izrekla za republiko, ni podala ostavke, temveč je sklenila, da ostane na svojem mestu do 14. t. m. — ko se sestane novoizvoljena ustavodajna skupščina.

Različne osebnosti se imenujejo kot kandidati za mesto predsednika ustavodajne skupščine, med njimi Villanueva, Ossorio y Gallardo, Sanchez Roman in Besteiro, socialist in profesor na madridski univerzi. Vse kaže, da ima največ izgledov poslednji.

List »El Sol« objavlja izjavo zunanjega ministra Lerroux-a, šefa radikalne stranke, ki je bil izvoljen v šestih volilnih okrajih. Minister Lerroux je rekel, da mora sedanja vlada nadaljevati svoje delo. Njena glavna naloga je, da izdela novo ustavo, ki bo v skladu z interesi španskega naroda, tako, da bo Španija mogla zavzeti zopet ono mesto med narodi, ki ji gre.

Glede katalonskega separatističnega gibanja je rekel minister Lerroux, da vodita to gibanje dve nasprotni si čustvi. Na eni strani je želja, da bi se afirmirala individualnost Katalonije, na drugi strani pa čisto materialistična stremiljenja po nekaki abso-

lutni in neopredeljeni socialni pravici. To bo trajalo le malo časa — je zaključil minister Lerroux — ker manjka v tem gibanju enotnost. Zmerni elementi, ki so sedaj združeni, bodo poplavljeni in se bodo morali odločiti za politiko skrajnosti.

Finančni minister Pruto je izjavil glede glasov, da bo predsednik prve redne vlade sedanji zunanji minister Lerroux, da take vlade socialisti ne bi podpirali. Minister Lerroux, ki so ga novinarji vprašali, kaj misli o izjavi finančnega ministra, je rekel, da to izjavo obžaluje, ker smatra sodelovanje socialistov za neobhodno potrebno. Dodal pa je, da obstoja poleg socialistov tudi stranka radikalnih socialistov. Tako bi se lahko zgodilo, da se približa levici, ne da bi moral upoštevati socialiste.

Javlja se dalje, da je odbor juristov, ki je imel izdelati načrt ustave, končal svoje delo. Španija bi bila po tem načrtu enotna in ne federativna republika.

Barcelona, 3. julija. AA. Tu ostro napadajo novo špansko ustavo, ki bo predložena v kratkem ustavodajni skupščini. Dobro poučeni krogi menijo, da bodo katalonski poslanci zapustili ustavodajno skupščino, ako bo slednja odklonila katalonsko avtonomijo.

Politične prilike na Romunskem

Vodstvo narodno-kmetske stranke ni sprejelo ostavke dr. Maniu-a

Bukarešta, 3. julija. n. Vodstvo nacionalno-kmetske stranke v Cluju je imelo v torek popoldne sejo in je sklenilo, da ne sprejme ostavke, ki jo je podal dr. Maniu kot šef stranke. V soboto se bo vršila nova seja vodstva, na kateri bodo sprejeli na znanje razloge, spriču katerih se je dr. Maniu odločil za ostavko. Bržkone, tako menijo, je dr. Maniujeva ostavka demonstrativen čin proti režimu močne roke sedanje vlade.

Bukarešta, 3. julija. n. Deputacija nacionalno-kmetske stranke, ki jo tvorijo vsi

prvaki stranke, bo jutri posetila dr. Maniuja in ga prosila, naj ne zapusti stranke v teh usodnih časih. »Cuventul« pa napoveduje, da bo dr. Maniu vztrajal pri svoji odločitvi, da pa bo povedal razloge, ki so ga dovedli do ostavke.

Bukarešta, 3. julija. n. Spor med Dueo in Bratianujem so na miren način poravnali. Duca je pred pričami izjavil, da je šlo za politične stvari, ne pa za poštenje Bratianujevo. S to izjavo so se priče zadovoljile.

Avstrijsko-madžarske manifestacije v Celovcu

»Da se prijateljska zveza med Avstrijo in Madjarsko še tesneje strne«

Celovec, 3. julija. d. Danes dopoldne je prišlo v Celovec do avstrijsko-madžarskih manifestacij za pobratenje. V slavnostni dvorani zvezne gimnazije je v imenu koroške deželne vlade pozdravil jezikovni tečaj madjarskih akademikov namestnik deželnega glavarja Schummy, ki je opozarjal na skupno povezanost usode med Avstrijo in Madjarsko v prejšnjih časih in poudarjal potrebo, da se prijateljski odnosi ne samo goje, temveč tudi še nadalje

grade. Budimpeštanski vseučiliški profesor dr. Heckel je zagotavljal deželni vladi in koroški deželi topla čustva Madjarov za Avstrijo in posebej za Koroško in je rekel: Glavni namen tega tečaja ni samo naučiti se nemškega jezika, temveč tudi da se prijateljska zveza med Avstrijo in Madjarsko še tesneje strne. Končno se je zahvalil za ljubezniv sprejem, ki so ga bili deželni madjarski udeleženci kurza v Celovcu.

Vprašanje sanacije Kreditanstalta

Glavni odbor parlamenta je sprejel poročilo vlade

Dunaj, 3. julija. AA. Korbiro poroča: Avstrijska zvezna vlada je včeraj predložila glavnemu odboru parlamenta poročilo o sanaciji in o položaju Kreditanstalta. Po dvodnevni debati je odbor odbil predlog socialnih demokratov, naj vlada izjavi, da je to poslednja garancija za ta zavod. Proti temu predlogu so glasovali vsi člani odbora razen social-demokratov in članov Heimatbunda. Soglasno je bil sprejet predlog krščanskih socialistov, naj vlada po potrebi prevzame nove garancije, prej pa o tem obvesti glavni odbor parlamenta. Zatem je bil sprejet predlog krščanskih socialistov, da odbor odobrava poročilo vlade

o plačah in pokojninah uradništva tega zavoda in o ostalih prejemkih posameznih funkcionarjev. Predlog Landbunda, naj vlada predloži poročilo o ukrepih za občo preureditev tega zakona do 16. julija, je bil sprejet soglasno. Predlog socialnih demokratov, ki graja ravnanje vlade, češ da je bilo prekasno, je bil odbit z glasovi ostalih članov odbora. Kancelar dr. Buresch je izjavil, da bo poročilo knjigovodstva izročeno, čim bo sestavljen odbor, ki ga bodo tvorili zastopniki vseh strank. Soglasno je bil naposled sprejet predlog social-demokratov, da vlada uveljavi zakon o novi ureditvi finančnih zavodov.

Turneja pevskega društva »Obilič«

Beograd, 3. julija. 1. Akademsko pevsko društvo »Obilič« je davi odpovaloval na svojo veliko turnejo po Savski in Dravski banovini. Beograjski pevec posetijo Osijek, Djakovo, Virovitico, Varaždin, Čakovec, Kranj, Bled, Ljubljano in Rogaško Slatino. Po vseh teh krajih prirede pevske koncerte s pestrim sporedom.

Izlet avstrijskih dijakov v Jugoslavijo

Beograd, 3. julija. AA. 10. julija prispe v našo kraljevino skupina avstrijskih dijakov, ki si bo pod vodstvom Herberta Husnika ogledala zlasti naše južne kraje.

V osmih dneh okoli sveta

Berlin, 3. julija. AA. Letalca Post in Gatty sta izvršila polet okrog sveta v 8 dneh, 15 minutah in 50 sekundah. S tem sta potolkla rekord, ki ga je postavil zrakoplov »Groß Zeppelin«, ki je potreboval za ta polet 20 dni, 15 ur in 17 minut.

Češkoslovaški poslanik na Bledu

Beograd, 3. julija. k. Češkoslovaški poslanik v Beogradu dr. Flider je odpovaloval na Bled, kjer ostane nekaj časa, da se odpočije.

Četrti kongres treznosti

Beograd, 3. julija. I. V okviru IV. jugoslovan. kongresa treznosti se bosta jutri vršili zborovanja Zveze treznih mladine in Jugoslovanske zveze treznosti. Otvoritev IV. jugoslovanskega kongresa treznosti pa bo v nedeljo v veliki dvorani univerze. V Beogradu so se pričeli že zbirati kongresisti iz vseh delov države. Iz Ljubljane je prišlo okrog 20 delegatov pod vodstvom dr. Lipovška.

Romunsko letalo zgorelo

Bukarešta, 3. julija. n. Neko letalo, ki se je dvignilo z letališča v Bukarešti, je pričelo pri startu goreti. Pilot in mehanik sta skočila iz letala v višini 10 m. Ostala sta nepoškodovana, letalo pa je docela zgorelo.

Naloge prenovljene jugoslovanske vlade

»Prager Presse« o gospodarskem značaju nedavne rekonstrukcije naše vlade

Praga, 3. julija. v. V svojem današnjem uvodniku se bavi tukajšnja »Prager Presse« z rekonstrukcijo jugoslovanske vlade in gospodarskimi ter socialnimi nalogami, ki jih ima obnoven kabinet. Takoj s početka ugotavlja pisec tega članka, da se je rekonstrukcija izvršila izključno v gospodarskih resorih in da že sprito tega rekonstrukcija sama nima političnega ozadja, marveč je bila njena svrha zbrati in urediti vse moči za čim tesnejše sodelovanje za doseg gospodarskih ciljev jugoslovanske države.

»Prager Presse« navaja zakon o likvidaciji agrarne reforme in trgovinsko pogodbo s Češkoslovaško kot dva glavna rezultata gospodarskega dela vlade, ki je s tem docela izvršila svojo nalogo. Nato prehaja člankar k analizi poslednje rekonstrukcije jugoslovanskega kabineta ter izjavi:

Imenovanje jugoslovanskega poslanika v Londonu dr. Jurija Djurića za finančnega ministra je bilo zelo posrečeno, ker prihaja novimenovani minister iz svetovnega gospodarskega centra, iz katerega je najlažje spoznati mednarodni značaj posameznih finančnih problemov. Dr. Djurić pa je tudi sam po sebi finančni strokovnjak in bo sprito tega kot minister mogel v največji meri koristiti svoji državi.

Za trgovinskega ministra, pravi list nadalje, je bil imenovan dr. Kosta Kumanudi, ki ima nedvomno velike zmožnosti, kar je v državni poslih že nešteto krat pokazal. Novi minister za gozdove in rudnike dr. Stanko Šibenik se je v vprašanjih, ki se nanašajo na gozdove, že izkazal s tem, da je v zakonu o likvidaciji agrarne reforme uveljavil princip, da se gozdovi veleposestnikom ne smejo odvzeti, ker bi to sicer v največji meri škodljivo vplivalo na vse gozdno gospodarstvo. Tudi ministrstvo za javna dela vodi strokovnjak inž. Dušan Serbec, ki si je v vprašanju o elektrifikaciji že kot zastavnik pridobil sloves. Kot ministru mu bo dana prilika, da to svoje strokovno znanje stavi v najbolj primerni obliki v službo države. Prav tako posrečeno imenovanje pa je končno tudi imenovanje vseučiliškega profesorja dr. Marka Kostrenčiča za ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Tudi njega čakajo resne naloge, v prvi vrsti problem o izseljevanju. Problem izseljevanja v Jugoslaviji se je po mnenju strokovnjakov v zadnjem času bistveno preokrenil. V poslednjem letu je padlo število izseljencev za 70%, nasprotno je v precejšnji meri narastel odstotek onih, ki se vračajo v domovino. Nuditi vse, kar je treba za življenje, v domovini vračajočim se izseljencem, bo ena izmed važnih nalog novega ministra.

»Prager Presse« zaključuje: »Kakor vse to kaže, se je izvedla poslednja rekonstrukcija jugoslovanske vlade v istih pravih kakor dosedanje izpremembe vlade in strogo po principih, ki so bili izraženi v kraljevem manifestu: čim bolj intenzivno delo in čim bolj skladno sodelovanje za rešitev gospodarskih vprašanj, ki obvladuje današnje narodno in svetovno gospodarstvo. V tem smislu rekonstrukcija jugoslovanske vlade ne pomeni nikakršne politične izpremembe. Takšna sprememba vlade pa je vedno mogoča, če zahtevajo to na novo porajajoči se problemi.«

Zunanji minister na oddihu

Beograd, 3. julija. k. Zunanji minister dr. Voja Marinković je odpovaloval v okolico Valjeva na oddih, ki bo trajal okrog mesec dni.

Upokojitve in imenovanja v vojski

Beograd, 3. julija. 1. Kapetan vojne ladje Viktor Klobučar je bil upokojen in je stopil v rezervo ter prejel istočasno odlikovanje Jugoslovanske krone III. reda. Za poveljnika mornariškega arsenala je bil imenovan kontreadmiral dr. Rihard Salber, za začasnega sodnika vojnega sodišča savske divizije pa polkovnik Ernest Bagdas. Za vodnika konjeniškega polka kraljice Marije je bil imenovan konjeniški polkovnik Plavša R. Boris, za vodnika slavonskobrodskete četne savsko-orožniškega polka konjeniški podporočnik Maks V. Jernej, za vodnika beograjske četne dunavskega orožniškega polka pa pehotni podporočnik Legat S. Ciril.

Za spomenik kralju Petru v Senti

Subotica, 3. julija. k. Na poslednji seji občinskega sveta, ki ji je predsedoval župan g. Grakulić, je stavil občinski svetnik Lazarević predlog, da se vsilavi v občinski proračun vsako leto postavka po 10.000 Din za monumentalni spomenik kralju Petru v Senti, in to toliko časa, dokler se ne doseže potrebna vsota.

Kuluk za popravilo cest v Zagrebu

Zagreb, 3. julija. k. Snoči je bil na seji fin. odbora občinskega sveta sprejet sklep, da se od banske uprave zahteva odobritev treh edinic kuluka za leto 1932. za popravilo cest na ozemlju zagrebske mestne občine. Ekvivalent za eno edinic se je določil na 15 Din. Banočina namerava razpisati eno edinic.

Lev pobesnel v cirkusu

Beograd, 3. julija. 1. Snoči okrog polnoči se je pri predstavi v velikem cirkusu »Amar« skoraj dogodila velika nesreča. Opasni cirkuski lev Sultan je pobesnel in je skočil na svojega menadžerja črnca Williamsa in ga hotel raztrgati. Črnc je k sreči odskočil, tako da ga je lev prijel le za desno roko. Publike se je polastila panika. Nekateri so pričeli že bežati. Red pa so kmalu vzpostavili, tako da se je predstava kmalu nato nadaljevala.

Prisrčen sprejem Helene Kellerjeve v Ljubljani

Ban dr. Drago Marušič ji je izročil dar Nj. Vel. kralja

Ljubljana, 3. julija.

Znamenita dr. Helena Keller je obiskala po Beogradu in Zagrebu tudi Ljubljano. Pričakovani smo jo že z jutranjim brzovlakom iz Zagreba, vendar se je Kellerjeva v Zagrebu zamudila in prišla šele s vlakom opoldne. Na kolodvoru so se zbrali številni njeni občudovalci, ki so jo doslej poznali samo po sliki in njenih slavnih delih.

Na postaji so jo pričakovali številne zastopnice naših ženskih društev, banov zastopnik načelnik oddelka za zdravstvo dr. Dolšak s soprogo dr. Majerjem in dr. Karlinom, zastopnik občine prof. Jare z dr. Klinarjem in nekaterimi občinskimi odborniki in Društvo ljubiteljev angleškega jezika s predsednikom dr. Majaronom i. t. d.

Ko je Kellerjeva izstopila v spremstvu svoje prve učiteljice Sullivanove in spremljevalke Thomsonove iz kupeja, so jo obsuli s cvetjem, katero je Kellerjeva vzhitena stiskala k sebi, ga gladila in vonjala. To, in njen mil nasmehek, ki je izražal srečo in njeno življensko tragiko obenem, je privabil večini navzočih solze v oči.

V kolodvoru čakalnici je pozdravil Kellerjevo prof. Jare. Njegove slovenske besede je tolmačil po angleško g. dr. Nande Majaron. Gdč. Thomson je govor raztolmačil Kellerjevi s pomočjo znakov, katere je s svojimi prsti nakazala v dlani in po prstih roke neme in slepe Helene Kellerjeve. S svojim zelo razvitim tipom je Kellerjeva tako razumela vse in se je zahvaljevala med govorom z mimiko v obrazu, potem je pa izgovorila komaj slšno besede: *Hvala vam!*

Sledil je pozdrav učiteljice v ljubljanski gluhošolnici gdč. Matilde Podkrajškovice, ki je prečitala pozdrav v angleščini. Tudi njene besede je gdč. Thomson raztolmačil Kellerjevi z znaki, katere je odtiskavala s svojimi prsti na dlani in prstih desne roke miss Kellerjeve. To tolmačenje z znaki se vrši z bliskovito naglico, tako da Kellerjeva dojemala govor skoro obenem s tolmačico. Posebno ganljivo je bil pozdrav dveh gojencev naše gluhošolnice, deklice Anice Krotko, ki hodi v peti razred, in dečka Mirka Kobala, ki hodi v tretji razred. Anica Krotko je gluhošolnica in je prav razločno pozdravila gosta: »Dobro došla miss Keller na slovenskih tleh!« Dala ji je šopek iz dišečih domačih zelišč.

Po tem prisrčnem sprejemu so se gostje odpravili v »Union«, nato pa je bil sprejem pri banu.

Ganljiva izročitev kraljevega daru

Ban Dravske banovine je v prisotnosti podbana dr. Pirkmajerja sprejel v banki palači stepe in gluhošolno ameriško pisateljico Helen Keller, ki je prišla v spremstvu svoje tajnice Thomson in načelnika ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Ramadanovića in drugih gostov.

Ban dr. Marušič je pozdravil pisateljico ter ji izrekel dobrodošlico ob prihodu v Ljubljano, glavno mesto Dravske banovine. »Vaše ime in delo,« je rekel g. ban, »sta dobro znana v Jugoslaviji, in prav tako tudi to, da ste vse svoje življenje posvetili lajšanju usode trpečih. Zato vam je tudi Nj. Vel. kralj, visoko ceneč vašo življensko delo, blagovolil v viden znak svoje naklonjenosti podariti svojo sliko s svojim lastnorodnim podpisom. Srečen sem, da vam morem predati to najvišje odlikovanje s svojimi najskrenejšimi čestitkami.«

Helen Keller je vidno ganjena sprejela poklonjeno sliko in jo začela poljubljati. S solzami v očeh se je zahvaljevala za ta izraz naklonjenosti našega vladarja do nje in prosila bana, naj na najvišjem mestu sporoči njeno iskreno zahvalo.

Nato se je med prisotnimi začel kratek razgovor, v katerem je Keller orisala svoje vtise s potovanja po Jugoslaviji, pri čemer se je ponovno prisrčno spominjala Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Popoldne je bilo določeno za odpočitek Kellerjeve. Ob 6. popoldne je bila v dvorani Dravske zbornice svečana akademija.

Akademija v čast dr. Kellerjevi v Dravski zbornici

Akademije se je udeležilo zlasti mnogo ženskih in učiteljskih, ki je dopoldne zborovalo v isti dvorani.

Dr. Kellerjevo je prisrčno pozdravil v imenu Društva prijateljev angleškega jezika prof. Rebek. Prof. Rebek je pozdravil nato bana dr. Marušiča, zastopnika ljubljanske mestne občine dr. Zarnika in vse ostale zastopnike oblasti in društva. Toplo je pozdravil tudi spremljevalko dr. Kellerjeve gdč. Sullivanovo.

Ban dr. Marušič je dr. Kellerjevo pozdravil v imenu Dravske banovine ne le radi tega, ker je svetovnoznana pisateljica, temveč tudi radi njene vztrajnosti in volje, s katero je dosegla, da je spoštovana od vseh narodov na svetu. Kar nam jo dela še mnogo bolj prisrčno, je njen idealizem, s katerim se je stavila v službo trpečega človeštva. Zaradi te njene lastnosti ji prinašam še posebno prisrčen pozdrav. Nj. Vel. kralj je dr. Kellerjevo odlikoval z redom sv. Save III. stopnje in danes sem imel posebno srečo, da ji izročim portret Nj. Vel. kralja. Pri druženju se čestitkam vsega jugoslovanskega naroda, če ji kliče: *Zivela in dobrodošla!*

Oba govornika, tako prof. Rebek kakor ban dr. Marušič, sta pozdravila dr. Kellerjevo tudi v angleščini, nakar je imel vseučiliški profesor dr. Osvald daljši govor o dr. Kellerjevi, v katerem je prikazal njeno življenje. Za njim je govoril o našem skrbstvu za gluhošolstvo in slepe ravnatelj gluhošolnice g. Grm. Med drugimi zanimivostmi je povedal, da je gluhošolnica usposobila za eksistenco že nad 300 otrok in da se izdelujejo načrti za razširjenje zavoda.

Profesorica Skabernetova je podala pregled našega šolstva in skrbstva za slepe. Za Dom slepih je zbranih že milijon dinarjev, od katerih so polovico darovali ameriški Slovenci. Za dom, ki naj bi se v kratkem sezidal, je tudi že kupljeno stavbišče.

Dr. Kellerjeva se je po spremljevalki gdč. Sullivanovi s pesniškimi besedami zahvalila za tople sprejem na kolodvoru in za akademijo. Zela je našim slepem tako dobrih prijateljev, kakor je njena bivša učiteljica Sullivanova. Zahvalo dr. Kellerjeve je prevajal dr. Majaron ml.

Dr. Kellerjeva je nato demonstrirala občinstvu, kako se je naučila govoriti. Njen prvi stavek, ki ga je izgovorila, je bil: »Nisem več nema!«

Govoril je še uradnik zunanjega ministrstva Ramadanović, ki je povedal, da je dr. Kellerjeva, ko je stopila na evropska tla, najprej obiskala Jugoslavijo.

Slovenski kvintet je zapel nato več pesmi, nakar se je akademija zaključila. Občinstvo je priredilo dr. Kellerjevi v dvorani na čestni prisrčne ovacije.

Slaba uvodna sezona na Bledu

V letošnji predsezoni, ki je trajala dva meseca t. j. od 1. maja do 1. junija, je posetilo Bled 5047 letoviščarjev. Lansko leto je posetilo v tem času 5747 gostov, kar znači, da je bilo primanjkljaja v predsezoni za 700 gostov ali 4000 nočnin. Izmed teh 5047 predsezonskih letoviščarjev je bilo 1909 Jugoslovancev, 1481 iz Reicha, 692 Češkoslovancev, 572 Avstrijcev. Ostali so Madjari in letoviščarji druge narodnosti. Kljub tolikšnemu primanjkljaju tujskih gostov je Zdraviška komisija s številom letoviščarjev zadovoljna. Vsesporna gospodarska kriza se javlja tudi v tujem prometu, kar se še posebno pozna po nekaterih letoviških krajih Dalmacije.

Statistika nam pa na drugi strani zgornjo pričo veselo vest, da je bilo na dan 30. junija t. l. na Bledu 1171 letoviščarjev. Istega dne leta 1930. je bilo le 1061 letoviščar, kar znači v letošnjem letu 110 tujcev prirastka. Od 3500

postelj, ki so na razpolago tujcem na Bledu, je nezasedenih skoro 2500, katere je možno dobiti za najrazličnejšo ceno. Kdor hoče letovati na Bledu, mu ni potrebno predhodno iskati pismenih informacij, ampak mu Zdraviška komisija nudi takoj sobe vseh vrst tudi z največjim komfortom na razpolago.

100-letnica Levstikovega rojstva

Odbor za proslavitev stoletnice rojstva Fr. Levstika v Velikih Laščah je dovršil vse priprave za svečano proslavo, ki bo 25. in 26. julija v Velikih Laščah.

Ob priliki proslave bo tudi odkritje profilnega reliefa Levstikove glave, ki bo nameščen na spomeniku, ki je bil postavljen že leta 1889. Medaljon je že v Velikih Laščah; je velika umetnina in je delo akademičnega kiparja g. profesorja Svetislava Peruzzijsa, ki mu je bil Levstik krstni oče. Natančen program svečanosti bomo objavili v vseh slovenskih dnevnikih prihodnje nedelje.

Tudi v Podhosti so kosci tekmovali

Podhosta na Dolenjskem.

Tudi na Dolenjskem dosega gibanje kmetijske mladine prav lepe in zadovoljive uspehe. V nedeljo, na Vidov dan je priredilo »Društvo kmetijskih fantov in deklet« v Podhosti pri Toplicah zanimivo in uspešno tekmo koscev. Tekmi je prisostvovalo veliko število kmetijskega prebivalstva iz vseh bližnjih vasi, pa tudi iz Novega mesta je bilo mnogo gostov, ki so z veseljem in odobravanjem sledili tekmi naših kmetijskih fantov. Tekmovalo je v celem 11 koscev. V tekmi se je s krepkimi fanti meril celo 60leten starček, ki je dosegel prav lep uspeh. Po končani tekmi je ocenjevalna komisija razglasila izid tekme. I. nagrado (Din 60, koso, osovnik in oslo) je dosegel Mavsar Jože iz Meniške vasi; II. nagrado (Din 40, koso, osovnik in oslo) Poglajen Alojz iz Podturna; III. (kosa, osla in 30 Din) Viktor Pervina iz Straže; IV. (kosa, osla in 10 Din) Sobar Anton iz Dol. Sušice; V. VI. VII. pa Mavsar Franc iz Romanje vasi, Zupančič Franc iz Meniške vasi in Lavrič Anton iz Gor. polja. Fantje kosci so po tekmi živali kmetijsko južno kar na travniku. Tov. Bradač Jože pa je vse navzoče navduševal za kmetijsko delo; povdarjal lepe a tudi težke strani kmetijskega dela ter prikazal zbrani kmetijski mladini potrebnost organizacije ter splošnega izobraževalnega dela, za katerega je že zastavila svoje roke in svojega duha. Sledila je nato kmetijska prireditev na vrtu g. Dolinarja, ki je potekla v pravem kmetiskem razpoloženju in kmetijski dostojnosti ter domačnosti. Dolenjski kmetijski mladini pa želimo še več takih lepih uspehov, zakaj ona je v prvi vrsti poklicana, da doprinese največji delež v kulturni smeri našega naroda. To pričakujemo od dolenjske kmetijske mladine in vemo, da bo to tudi dosegla.

Trebnje — letovišče

Zabeležili smo že vest, da je med mnogimi drugimi kraji tudi Trebnje priznано kot letovišarski kraj. Njegova okolica ima številna izletišča, ki vabijo tujca v naš kraj. Posebno ugodno je podnebje, ki je zdrav; saj naš mehki dolenjski zrak človeka res poživlja. Da bi si pa Trebnje s primerno propagando zagotovilo in pomnožilo vsako leto letoviščarje, je na pobudo Zveze za tujski promet v Sloveniji sklicalo sešatek, ki so se ga udeležili v sredo v občinski pisarni vsi gostilničarji in tukajšnji obrtniki. Gostilničarji so določili enotno ceno za prenočišče in vsi oskrbo ter so naročili zastopniku »Putnika« g. Avseca, da Trebnje uvrsti v brošuro »Slovenska letovišča«, ki izide v kratkem še pred tujsko prometno razstavo v francoskem, nemškem, češkem in hrvaškem jeziku.

Zivljenje za tujca v Trebnjem je razmeroma najcenejše. Naši gostilničarji so uvideli, da morajo le z zmernimi cenami tujca privabiti. Tujci, ki si žele res mirnega in tihega oddih prihajajo v Trebnje, se ob letu ponovno vračajo in pripeljejo seboj še svoje znance. Tako Trebnje polagoma pridobiva ime dobrega letovišča. V najkrajšem času bomo ustanovili še tujsko prometno društvo, ki si bo predvsem preuredilo

kopališče, ki je pogoj za uspeh vsakega letovišarskega kraja, in izpeljalo markacijo v okolici. Vso skrb za razvitje tujkega prometa bo prevzel ta odbor s pomočjo občine, ki naj bi v prihodnji proračun vstavila za to primeren znesek.

Dva merkantilna tečaja za učitelje in učiteljice

Za učitelje na trg. in obrt. nad. šolah se bosta vršila radi velikega števila prijavljenih dva merkantilna tečaja in sicer prvi od 6. julija do 31. julija t. l., drugi pa od 3. avgusta do 31. avgusta t. l. Stroki risarski tečaj za imenovane učitelje odpade letos, ker se je prijavilo premalo udeležencev. Spodaj navedeni gg. učitelji, ki so sprejeti v prvi merkantilni tečaj, se imajo zglasiti 6. t. m. ob 7. uri na teh. srednji šoli v Ljubljani, pritičje soba št. 3. vsi ostali tukaj navedeni prosilci, so se sprejeli v II. merkantilni tečaj, ki prične 3. avgusta t. l. in se imajo zglasiti ta dan ob 7. uri istotam.

Učitelji, ki so sprejeti v tečaj:

Benkovič Ladislav, Murska Sobota; Božič Adalbert, Trbovlje-Vode; Berglez Fran, Cadram; Čekada Miroslav, St. Jernej; Glinšek Ludmila, Rogaska Slatina; Groznik Jože, Hrastnik; Hofbauer Lojze, Hrastnik; Janežič Gabrijel, Skofja Loka; Justin Ciril, Ziri; Klavara Adolf, Kranj; Klun France, Zagorje o. S., osn. šola; Kogelnik Franc, Crna pri Prevaljah; Kompoš Peter, Kranj; Kopčina Ivan, Zagorje, osn. šola; Košutnik Silvo, Sv. Pavel pri Prebolu; Koutny Vilibald, Kočevje; Kus Viljem, Lom pri Trzinu; Logar Leopoldina, Hrastnik; Medved Stane, Krško, de. kliška mešč. šola; Novak Julij, Trbovlje-Vode; Pečnik Dragotin, Dolnja Lendava, drž. mešč. šola; Planer Albert, Sv. Pavel pri Prebolu; Podbevšek-Ravnikar Stefanija, Zg. Šiška; Pogačnik Janko, Celje, deš. narod. šola; Perkavec Celestin, Šmetno pod Smarno goro; Pirnat Josip, St. Jernej, Dolenje; Robinšček Srečko, Soštanj; Rojč Jakob, Skofja Loka; Seksinik Maks, Cadram srez Konjice; Sulina Matko, Toplice pri Zagorju; Svigelj Viktor, St. Jernej, srez Krško; Vanič Janko, Krško; Vutkovič Srečko, Senovo pri Rajhenb.; Završnik Alfonz, Vrhnika; Zemljč Branko, Celje okolica, dr. deš. mešč. šola; Zomer Franc, Sevnica; Zupančič Jože, Litija.

Pismo iz Bele Krajine

Ko je bila država razdeljena na banovine, je Bela Krajina, ki je pripadala doslej ljubljanski oblasti, pripadla Savski banovini. Razmere v Beli Krajini so se odlej precej izpremenile; doslej upravno enotna Bela Krajina s sedežem v Črnomlju se je razdelila na dva dela, Metlika je dobila svoj srez s sedežem v Metliki, ki vseboval vse občine sodnega okraja Metlika, razen občine Semič, dobi pa zato občino Radavič in srez Jastrebarsko. Novi srez je začel posloovati 1. julija t. l.

Za načelnika metliškega sreza je bil postavljen g. Karlavari, doslej sreski načelnik v Zlatu, dodeljen pa je še sreski načelnik Frh. Znidaršič, dosedaj višji pristav pri sreskem načelniku v Črnomlju, prestavljena je tudi iz Črnomlja v Metliko sreska uradnica gdč. Marije Starihova. Za sreskega načelnika v Črnomlju pa je imenovan g. Mate Suhac iz Raba in dodeljen sreski sekretar Malešič, ki je dolžnost že prevzel.

Gospodarska kriza in suša delati Beli Krajini dosti preglavje, poleg tega nadlog pa je pretekli teden toča pobila polja in vinograde v občinah Planina, Doblice in Talci vrh in uničila pridelke od 75 do 90%, prizadeti so že zaprosili za odpis davkov.

V prosvetnem pogledu Bela Krajina zelo napreduje. V Semiču so letos otvorili novo šolo, poslopje je v čast onim, ki se niso ustrašili truda in žrtve, da so jo zgradili. Mnoge šole delujejo skupno z gasilskimi društvi, prirejajo predavanja, gledališke predstave itd., zlasti se v tem odlikujejo šola v Podzemlju, Gribljah, Tribuhalu in Talčjem vrhu.

V nedeljo 5. julija priredi sokolsko društvo Črnomelj okoliški izlet združen z javno telovadbo, udeležila se ga bodo vse sokolske društva Bele Krajine. Beli Kranjci pa bodo z veseljem sprejeli tudi prijatelje onstran Gorjančev in Kolpe.

Podružnica SPD v Črnomlju, katere last je planinski dom na Mirni gori, skrbi, da je isti vedno v redu oskrbovan, vendar posest Mirne gore kljub lepemu razgledu z nje, ni preveč zadovoljiv, saj les izkazuje knjiga le okoli 400 posetnikov. Upamo, da nas v drugi polovici sezone tudi Gorenjci ne bodo prezrli in nas bodo v večjem številu obiskali.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Ne bom vam pripovedoval, kaj sva doživela na teh potovanjih. Večkrat sva prenočevala v čudovitih indijskih svetilih, ki jih je tako lepo opisal Rudyard Kipling. Lazi sva s puško v roki preko zelenih močvirij, borila sva se s tigri in kačami, a ves čas sva se skrbno varovala plemena Thugov, ki so še nevarnejši sovražniki nego so divje zveri. Pripovedoval vam bom samo glavni, to se pravi zadnji najin dogovor, ki presega vse, kar si more predstavljati človeška domišljija.

Nekako tri tedne pozneje, potem ko sva zapustila južne džungle, sva dospela do gozda črnih ceder, ki ga nikakor ni hotelo biti konca. Dva dni sva hodila po njem, dokler nisva na večer tretjega dne dospela v alejo ogromnih kamenitih slonov, na koncu katere so se dvigale iz gozda kupole svetlišča. Mislila va, da sva dospela do enakega svetlišča, kot sta Angkor ali Elefanta, ki pokriva več kvadratnih kilometrov in ki so že več stoletij zapuščena.

Zelo sva se začudila, ko sva zapazila vrhu velikanske skupine poslopij cerkven zvonik s strelovodom in pozlacenim petelinom, zgrajen v stilu 17. stoletja. Tu so torej morali biti krščanski misijonarji. Zadovoljna sva hitela

proti poslopjem, v nadi, da nas čaka gostoljuben sprejem. Toda komaj sva dospela na veliko tlakano dvorišče pred prvim svetiliščem, se je vrgla na nas tolpa po vsej glavi obritih budhistovskih menihov ter nas po kratkem boju premagala in zvezala. Zaman so bili vsi naši ugovori, da sva miroljubna lovca, ki nečeva nikomur nič hučega. Dva velika in močna meniha sta naju naložila na rame, nesla v svetišče in po dolgih in zavitih hodnikih smo slednjič dospeli v veliko, slabo razsvetljeno sobo, kjer sta nas položila na kup slame, nam odvzela vezi, odšla iz sobe ter mogočna vrata za seboj zaklenila in z zapahom pritrdila. Tako sva bila ujetnika. Vse se je zgodilo tako naglo, da sva bila kar presenečena. Na tleh, poleg kupa slame, je bil velik vrč hladne vode in skleda kuhanega riža.

Jaz sem bil tako razburjen, da nisem mogel spregovoriti besede, Dull se je pa naenkrat začel smejati in je dejal:

— To je pa res imenitno. Ubogi Pint, kot vidite, hrano in stanovanje imava za nekaj časa zasigurano. Kaj pravite k temu?

— Jaz nisem nikakor razpoložen za smeh, Master Dull, sem mu odgovoril. Recimo, da nas tudi ti roparji kmalu izpuste, o čemur pa zelo dvomim, nam pa gotovo ne bodo vrnil niti našega orožja, niti živalskih kož. Moram reči, da sem naravnost obupan.

Dullu sem se moral smiliti, kajti dejal je s pomirljivim glasom:

— Vraga, bodite vendar malo bolj hladnokrvni, stari moj Pint. Saj ti ljudje niso tako strašni. Dali so nama celo takoj jesti in piti in vezi so nama tudi odvzeli. To so budhisti, katere je strah in groza, prelivati kri. To Vas že lahko precej pomiri.

— Budhisti? Pa imajo zvonik s križem?

— Svetišče, ki je staro najmanj dvatisoč let, je brahmanskega izvora. V 17. stoletju so pa prišli semkaj misijonarji jezuiti, ki so bili tedaj v Indiji zelo številni, in zgradili so na svetišču svojo cerkev, toda kakšnih sto let pozneje so se morali umakniti budhistom.

Dull me je skušal še na druge načine pomiriti, in nato sva se spravila na večerjo. Prav po bratovski sva si delila ogromno porejto riža. Bila sva v istini lačna kot volkova. Riž sva zalila s krepkim požirkom iz vrča in nato sva začela preiskovati svoj zapor, še preden je solnce zašlo.

Bila je prostrana soba, ki je imela čudno obliko polkroga. Iz tega sva sklepala, da tvori polovica okroglega stolpa. Luč nama je dohajala iz velike okrogle odprtine na stropu. Slama za ležišče, nizka mizica in par odej, to je bilo vse, kar se je nahajalo v tej ječi. Zidove je moralo biti najmanj tri metre debelo in vrata so bila tako masivna, da je bila vsaka misel na beg izključena. Saj tudi nisva imela niti orodja, niti orožja. Sklenila sva, da zaenkrat potrpiva in počakava, kaj pride, ter sva legla spat. Naravno, da je bil najin spanec težak in nemiren.

Male mature

V »Jutru«, št. 146, z dne 27. t. m. smo brali med drugim v členu »Male mature« sledeče: zato pa polnijo šolske sobe večina meščanski in predmetni otroci in nepotrební balast, ki se vozi vsak dan po železnici... Ta stavek je nam staršem, ki smo tako nesrečni, da imamo »nepotrební balast«, prizadejal mnogo žalosti. Priznati moramo, da kaj takega ne bi nikoli pričakovali. Vsi nismo tako dobro založeni z denarjem, da bi stanoval naš »balast« v mestu, kjer je srednja šola, tudi avtomobilov nimamo, da bi »ga« vozili v šolo in iz šole. V potu svojega obraza se trudimo, da zmoremo vsaj one stroške, ki nastanejo, ko se »balast« vozi. Marsikateri žulj, krvav žulj, je darovan našim ljubim otrokom! Ali je res otrok delavca in kmetu, pravih trpinov, določen samo zato, da nadaljuje očetovo življenje? Če pa uspehi v šoli niso taki, kakor onih dijakov, ki niso iz predmestja in ne »balast«, je pa tudi razumljivo. Saj so vzroki vsakemu znani, osebno pa morajo biti gg. profesorjem. Radi tega pa še vendar ne dovoljujemo nikomur, niti glavnemu dnevniku Dravske banovine »Jutru«, da bi tituliral naše otroke z »nepotrebnim balastom«.

Starši z »balastom«.

Celje

* Nocoj vsi na Stari grad, kjer bo Ciril-Metodova družba zažgala velik kres z ognjemotom ob sodelovanju Celjskega pevskega društva in »Oljke«.

* Prihodnja seja mestne občinske uprave. Radi važnih in nujnih zadev se bo pred počitnicami vsrila še ena seja občinske uprave, in sicer v petek 17. t. m. ob 18.

* Občinske doklade. Finančno ministrstvo je dovolilo celjski mestni občini, da sme v letu 1931 pobirati 50 odstotno občinsko doklado na zemljarino, zgradarino, pridobitino, družbeni davek, rentnino in uslužbenški davek, kakor tudi doklade, naklade, davčnine in pristojbine kakor jih je pobirala lani. Natančnejša pojasnila na uradni deski mestnega načelnika.

* Maturanti celjske realne gimnazije iz leta 1921 imajo nocoj ob 20-30 družabni večer v hotelu »Evropia« v Celju.

* Pevski koncert v mestnem parku. Preteklo soboto je pripravilo pevsko društvo »Svoboda« pevski koncert v mestnem parku, ki je zelo dobro uspel. Tuji in letoviščarji, ki so koncertu prisostvovali, so se zelo laskavo izrazili o zboru ter o zamisli, na javnih prostorih prirediti pevske koncerte. Zeleti je, da bi društvo v tej sezoni priredilo še par koncertov.

* Nočno lekarniško službo ima od sobote 4. t. m. do prihodnjega petka 10. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

* Izletniki v Logarsko dolino se opozarjajo, da vozi celjski mestni avtobus ob nedeljah in praznikih tudi jutraj ob 4-30 po prihodu mariborskega brzovlaka izpred kolodvora. Samo pri tej vožnji so dovoljene povratne karte po znižani ceni. Vrača se ta avtobus iz Log. doline ob 18-30. Vsakodnevna popoldanska vožnja ob 16-15 v Log. dolino in ob 5-45 jutraj iz Log. doline ostane neizpremenjena.

* Tombola gaberskega gasilnega društva z bogatimi dobrotami se vrši jutri v nedeljo popoldan na vrtu Sokolskega doma.

* Najdbe. V mestu je bila najdena črna listneca s 120 Din. — V Cankarjevi ulici je bila 29. junija najdena zlata zapesna ura. — Oboje se dobi na policiji.

* Velika izguba denarja. 1. t. m. ob 15. je upokojeni geometer g. Fazan Rudolf iz Celja v mestnem parku na neki klopi pozabil torbico, v kateri je bilo 1000 Din, naočniki ter legitimacija na njegovo ime. Najditelj naj odda najdene stvari na policiji.

* Nezgoda starke. V četrtek dopoldan je 84-letna vdova po jetniškem pazniku Kranjec Lucija v svojem stanovanju v Gledališki ulici 5 tako nesrečno padla, da si je zlomila desno roko. Spravili so jo v bolnišnico.

* Avtomobilska nezgoda. Včeraj popoldne ob 1/2 uri se je peljal ključavničarski mojster g. Gradt z avtomobilom skozi Gaberje proti Celju. Na križišču pri trgovini Videnšek je privozil naproti špediter g. Oblak z nekim avtomobilom. Oba avtomobila sta trčila pri čemer je dobila ga. Gradtova nevarne poškodbe po vsem telesu. Z rešilnim avtomobilom so jo prepeljali v bolnišnico. Oba avtomobila sta razbita.

* Zopet nesreča pri kopanju v Savinji. Huda vročina privablja letos izredno veliko število kopalcev v Savinjo. Nesreče so pa na dnevnem redu. Tako je v četrtek popoldan 30-letni telegrafist celjske postaje Rajtmajer Josip pri skoku v vodo zadel na skalo in si zlomil desno nogo. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico.

Novo mesto

Konec letne razstave naših šol. Izšlo je že poročilo o Vidovdanskih proslavah našega šolstva, nikjer pa ni bilo še vsaj skromnega poročila o razstavah, ki so jih priredile vse tukajšnje šole. Razstave so plod deškega celoletnega dela, so jasne revije vsega truda, ki so ga imeli v letu otroci in vse vnele učiteljskega zbora. Lepa je bila razstava otroškega vrta, delo najmlajših, nadaljevala se je v uspehi razstavi dekliških ročnih del in risb dekliške osnovne šole. Presenetila je skrbno pripravljena razstava meščanske šole, ki je v izdelkih pokazala svojo pravico obstoja in razvoja. Razstava realne gimnazije je bila vrhunec. Ali vam niso deška ročna dela meščanske šole dokaz, da si otroci znajo pomagati tudi v sili brez orodja in načrtov. Ali niso ta dela za dečke, kar so dekliška ročna dela za deklice. Ti uspehi nas navdajajo z upom, da nas bo prihodnje leto naša mladina še bolj presenetila. Starši in drugi številni obiskovalci so zadovoljni. Pogledali so za kuhise in odkrili živahno šolsko delo, za kar so hvaležni vsem, ki vodijo njih mladino po poti vzgoje, omike in napredka. Še vedno je bilo tudi vse drugo — tako razstava otroškega vrta, kakor risarski izdelki gimnazije in dekliške osnovne šole tudi vse pohvale vredno. Le tako dalje v prospeh mladine in šole.

Jz Dravske banovine

d V proslavo godu naših blagovestnikov se vrše razne prireditve v vseh krajih naše domovine. V Ljubljani je danes zvečer v hotelu Bellevue velika veselica, jatri v nedeljo pa v gostilni pri Kavčiču, Privoz, kjer je tudi kegljanje s prav lepimi dobitki.

d Razpisane službe. Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje službeno mesto sreskega sanitetnega referenta za srez Litijo. Prošnje je vložiti najkasneje do 25. julija t. l. pri kraljevski banski upravi v Ljubljani. — Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje službeno mesto arhivarja za arhiv zgodovinskega društva v Mariboru s prejemki banovinskega uradnika VII. položajne skupine. Za to mesto pridejo v poštev samo prošilci s fakultetno, izobrazbo-zgodovinska skupina. Prednost pa imajo oni, ki so se že bavili z arhivskimi študijami. Pravilno kolkovane ter z vsemi dokumenti po § 3. zakona o uradnikih opremljene prošnje je vložiti najkasneje do 25. julija 1931. pri kraljevski banski upravi v Ljubljani. — Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje službo banovinskega zdravniškega združene zdravstvene občine Maribor-okolica, levi breg s sedežem v Mariboru. Prošnje je vložiti najkasneje do 21. julija 1931. pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani.

d Sokolsko društvo St. Vid nad Ljubljano ima v nedeljo 5. t. m. na sokolskem telovadišču javni telovadni nastop z veliko vrtno veselico. Sodeluje godba Sokola I. Začetek ob 15. Magistrov avto bo vozil v Ljubljano do polnoči. Prijatelji sokolstva so vabljeni v prijazni St. Vid.

d Vsem Primorcem — članom bivše NDO. S solzami v očeh in veseljem v srcu smo pozdravili našo častljivo staro zastavo, ki nas je vodila po tržaških ulicah in jo pred vojno osvobodili. S solzami v očeh smo pozdravili to našo svetinjo, ko smo jo dobili v Ljubljano. To zastavo predamo v nedeljo 5. julija ob 9. uri dopoldne v dvorani Okrožnega urada našim ljubljanskim tovarišem, ki jo bodo znali čuvati kot smo jo čuvali mi. Naša narodna dolžnost nam veleva, da ne sme nihče manjkati pri tej slavnosti, da ne sme nihče izostati, ne da bi pozdravil svojo zastavo, ki je bila na tem, da gre na grmado. Okoli nje se bomo zbirali in zbuiali spomine na neodrešeno domovino. Pridite vsi, da počastimo to svetinjo. Član bivše NDO.

d Jugoslovanska delegacija na inozemskih kongresih. Primeri se, da poseti delegacija iz naše države kak kongres v inozemstvu (na pr. gasilstvo, turizma, mednarodna Zveza mest itd.). Redkokdaj pa smatrajo te delegacije za potrebno, da bi se prijavile tudi pri zastopništvu naše države v dotičnem mestu, tako da izvedo naši poslaniki ali konzuli šele od inozemske strani, da so prisotni tudi jugoslovanski delegati. Ker je taka malomarnost zoper vsak politični takt in zoper prestiž naših zastopstev, se tem potom opozarjajo vsa društva in

zveze, ki bi prišli v tak položaj, da je ena njih prvih dolžnosti in zahtevke vljudnosti, da se po prihodu v inozemsko mesto čimprej prijavijo pri kr. jugoslovanskem zastopstvu, ako je v onem kraju.

d Maturanti ljubljanskega drž. moškega učiteljskega iz leta 1921. proslavijo našo desetletnico mature v torek, 14. julija v Ljubljani. Zberemo se okrog 3. ure popoldne na vrtu restavracije »Zvezda«, kjer napravimo nadaljni načrt. Vabljeni tudi maturanti iz leta 1920! Vsi! — Mrovlje Slavko.

d Letovanje jugoslovanskega fer. učiteljskega v Velaluki. Skupni odhod v kolonijo je v četrtek, 16. julija z brzovlakom ob 17-50 Ljubljana glavni kolodvor, prihod v Zagreb 21-50, kjer se nam pridružio tov. (ice) iz ostalih banovin. Odhod iz Zagreba ob 21-50, prihod v Split v petek, 17. julija ob 7-35; odhod iz Splita s parobrodom ob 13-15, prihod v Velaluko ob 18-45. S seboj vzemite 2-3 ruhe, blazino, podglavje, brisače po principu: najpotrebnejše! V interesu vseh je, da se kolonisti točno drže reda vožnje, ker bomo slišali rezervirati dva direktna vagona do Splita! Ne pozabite na fotografske aparate! Vožnja Split-Velaluka je na podlagi članske karte UFS, ki jo dobe vsi na vožnji, polovična! Do vselega svidenja! Za UFS: Slavko Mrovlje, gl. pov.

d Tridnevno poučno potovanje na Dunaj priredi skupina mariborskih vrtnarjev in sicer od 4. — 7. septembra t. l. Odhod iz Maribora 4. novembra zvečer. Načrt je zamišljen tako, da bomo v treh dneh ogledali dunajski velesejem in najvažnejše vrtnarske zanimivosti velenesta in okolice. Udeleženci imajo v Avstriji polovično vožnjo, ki stane iz Maribora na Dunaj in nazaj samo Din 177. — Velesejska legitimacija velja pa Din 50. — Vsakdo mora imeti potni list s sliko, ki ga dobi pri sreškem načelniku. Priglasila sprejema do 10. julija in vsa pojasnila daje Ivan Jemec, trgovski vrtnar v Mariboru.

d Pevsko društvo »Zora« na Ježici ima izredni občni zbor 5. t. m. ob 9. v svoji pevski sobi na Ježici št. 12. — Odbor.

d Izlet Avtomobilskega kluba Sekeja Ljubljana, preložen. Na splošno željo se preloži nameravani izlet na Jezersko na dan 26. t. m., to je dan po prazniku sv. Krištofa, zaščitnika vseh avtomobilistov in sicer bo izlet na Vršč. Točnejše obvestilo bo sledilo.

d Turiste in prijatelje naših gor s tem obvešča Aljažev klub, da bo v nedeljo 5. julija služba božja v Vratih ob pol 6. in ob 11., na Kredarici ob 8., na Kofcah ob 10., na Kravcu ob 9. in v Kamniški Bistrici ob 10. uri.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Advokat dr. Roman Ravnihar naznanja, da je otvoril v Ljubljani svojo pisarno in jo pridružil pisarni advokata dr. Vladimira Ravniharja v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 11, tel. 22-04. 1568a

Jz drugih banovin

Kraljica je poslala 40 siromašnih otrok na morje

Predvčerajšnjim so odpotovali iz Beograda na letovišče na Lokrum pri Dubrovniku beograjski siromašni otroci, katere pošlje vsako leto na svoje stroške Nj. Vel. kraljica Marija na oddih. Letos je odšlo na morje 40 otrok v spremstvu treh nadzorovalk. Pred odhodom so opremili 20 deklic in 20 dečkov z novimi oblekami, katere je darovala kraljica. Deca se je priručno poslovala od staršev. Na morju bo prebela mesec dni in bo imela vso oskrbo. V isto letovišče je poslala že 1. junija beograjska šolska poliklinika 50 otrok.

b Vodovod v Pokuplju. Ze leta 1929, so začeli v Pokuplju graditi vodovod. Letos so z delom nadaljevali in bo vodovod kmalu dograjen. Stal bo 3 milijone 300 tisoč Din.

b Lažno bankrotstvo. V Vel. Bečkereku je bil obsojen Anton Lenhart, trgovec z glasbenimi instrumenti, zaradi lažnega bankrotstva na 2 leti robije.

Strašna nesreča na Dravi

V Osjeku se je pripetila v sredo pri nogometnem igrišču strašna nesreča. V čolnu so se vozili 3 mladeniči z mladenkami. Hoteli so prestrčiti pot parniku, ki jim je vozil nasproti, tedaj se je pa čoln prevrnil in vseh 6 potnikov je padlo v vodo. 3 so utonili, in to 1 izmed mladenk in 2 mladeniči, druge 3 so nezveste rešili. Policija je ugotovila, da so bile vse tri mladenke prostitutke iz nekega nočnega zabavišča v Osjeku. Imena utopljenih mladeničev pa niso mogli ugotoviti.

Originalna razprava

V Novem Sadu je bila te dni razprava proti urednikom nekaterih časopisov in to zaradi surovega masla. Meseca novembra lani so namreč nemški časopis in madjarska časopisa v Novem Sadu prinesli vest, da se je neki mlekarški zadrugi pokvarilo 2000 kg surovega masla, katerega je morala policija zapleniti. Zadeva je prišla na dan, ko je neki novosadski slaščičar kupil večjo količino surovega masla in ugotovil, da je neužitno. To je povedal dopisniku beograjske »Pravde« in tako je nastala senzacija, v katero se je vmešal tudi mestni fizikat in policija. Strokovnjaki so pa ugotovili, da bi surovo maslo bilo užitno, če bi ga raztopili in pustili zopet strditi. Surovo maso zadruga seveda ni razstopila, temveč je jo prodala, kakršno je bilo. Obenem je pa zadruga vložila tožbo proti listom in zahtevala od njih

odškodnino. Pred dnevi so odgovorni uredniki toženih listov sedeli na zatožni klopi. Za razpravo so se zanimali tudi seveda vsi njih tovariši in številno občinstvo. Sodniki so pa po dolgem posvetovanju odločili naj sklepa o tej zadevi višje sodišče.

b Visoko odklikovanje. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za promet je bil odklikovan z redom Sv. Save V. razreda g. Branko Lukač, član generalnega tajništva Društva narodov v Zenevi, in to za zasluge, ki si jih je pridobil v tajništvu mednarodne donavske komisije.

Samomor 90-letne starke

V Zemunu je izvršila samomor 90-letna Ana Čedina. Ponoči je spremlila svojo hčerko na trg v Beograd. Med potjo je skočila v neko globlino in se ubila. Komisija je ugotovila, da je kazala starka zadnje čase znake slaboumnosti in je v takem stanju izvršila samomor.

b Nov cigaretni papir. Uprava državnih monopolov je izpremenila konfekcijo svojega dosedanjega cigaretnega papirja I. in II. vrste v knjižice. Odslej bo imela vsaka knjižica po 30 lističev. Knjižice prve vrste se bodo prodajale po 70 par, knjižice druge vrste pa po 50 par. Ta papir bodo lahko nabavili samo oni potrošniki, ki istočasno kupijo omoj mešanega (križanega) tobaka. Ta novi cigaretni papir druge vrste bodo začeli prodajati v prvi polovici julija, papir prve vrste pa nekoliko kasneje, ko bodo razprodane še razpoložljive količine stare konfekcije. Prodaja križanega tobaka ni omejena in ga lahko vsak nabavi brez cigaretnega papirja.

b Nova sestava cigaret. Uprava državnih monopolov bo sredi julija izročila v prodajo novo potno kolekcijo cigaret. V teh škatlicah bo po 60 naših boljših cigaret in sicer po 10 kosov Kosova, Strumica, Šumadije, Mignon, Drine in Vardarja. Te zbirke bodo dobrodošle predvsem potujočemu občinstvu in bodo stale 40 Din, prodajali jih bodo po vseh večjih mestih v maloprodajalnicah tobaka, v manjših krajih pa v maloprodajalnicah veletrževce tobaka.

b Prebivalstvo Drinske banovine. Snoči je imel popisni odbor Drinske banovine zadnjo sejo. Šef statističnega oddelka Markez je poročal o dosedanjem delu in o rezultatih popisa. Drinska banovina šteje po novem popisu 1 milijon 644.000 prebivalcev. Po številu prebivalstva je potemtakem na tretjem mestu v naši kraljevini. Leta 1921. je štela 1.354.000 prebivalcev. Gospodarstev je imela letos 712.704, njih število je naraslo od leta 1921. za 50.000.

d Iz kaznilnice v Stari Gradiški pobegnili. Ljubljanska policija je prejela prijavo, da je pobegnili iz kaznilnice v Stari Gradiški ključavničar Karol Koklič, roj. leta 1909. v Fohndorfu pri Judenburgu. Koklič je bil lani obsojen pred okrožnim sodiščem v Celju radi zločina tatvine na 10 mesecev strogega zapora, po izvršeni kazni pa za dobo dveh let v prisilno delavnico v Stari Gradiški. Za Kokličevo izsleditev je razpisana nagrada v znesku 100 Din.

d Tatvina v Koverju. V Koverju pri Kranju je bilo vlomljeno pri posestniku Janezu Zupanu. Vlomilci so odnesli več kosov moške in ženske obleke v skupni vrednosti 3950 Din.

Advokat
Dr. Roman Ravnihar
naznanja,
da je otvoril v Ljubljani svojo
pisarno in jo pridružil pisarni advo-
kata dr. Vladimira Ravniharja
v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 11
Telefon št. 22-04.

1568

Ljubljana

■ Proslava sv. Cirila in Metoda pri sv. Krištofu v Ljubljani. Ker bo naša bodoča župnija in cerkev posvečena sv. Cirilu in Metodu, bo naša okolica na skromen, vendar slovesen način proslavila njihov letošnji praznik. Drevi ob 20. bo prireditev v Društvenih prostorih Prosvetnega društva na Dunajski cesti št. 52 s sodelovanjem Citraškega zbora gospe Košmrlove, tamburaškega zbora Mladinskega Krožka, Skavtov, Marijinega vrta, Dekliškega Krožka in Dramatičnega odseka. Po prireditvi ob 10. uri zvečer kres. Vabimo vse zavedne! Odbor.

■ Oblastna strelska družina bo priredila v nedeljo ostrostreljanje na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti. Kdor nima še izkaznice, naj prinese sliko 6 krat 9 cm s seboj in vzame izkaznico. Udeležba za vse članstvo obvezna. Dožurni: Kostanjevec, Poljevič.

■ Elegante poletne obleke po meri in solidnih cenah izdeluje modni salon za gospode J. Kurilj, Ljubljana, Novi trg. 1560

■ Pevski zbor učiteljskega UJU v Ljubljani ima v nedeljo 5. julija t. l. svoj izredni občni zbor v Glasbeni Matici ob 9. Na dnevnem redu je likvidacija pevskega zbora učiteljskega UJU v Ljubljani in ustanovitev odseka pevskega zbora učiteljskega UJU v Ljubljani. Odbor.

■ »MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽA!

■ Gdprta noč in dan so groba vrata. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Marija Jerina, 55 let stara, otroška vrtnarica, Kapiteljska ul. 3; Marija Kanduč, 20 let stara, zasebnica, Zg. Gameljne 41; Peter Dušan Štefe, 4 leta star, sin pošt. urad., Sv. Petra c. 40; Slavka Jakopin, 3 leta stara, hči pesestnika, Otanica pri Cerkljici; Karla Reja, 74 let stara, delavka, Zaloška c. 21; Ivana Kvas, 64 let stara, kočarica, Laze 4, pošta Dob pri Domžalah; Mara Zupan, 10 mesecev stara, hči zidarja, Vir pri Dobu; Marija Piškur, 37 let stara, žena posestnika, Mačji dol pri Novem mestu; Valentina Gregurka, 16 let stara, hči posestnika, Sinja gorica pri Vrhniki; Ivan Dloplst, 58 let star, delavec, Pristava pri Črni; Valentin Kosmač, 67 let star, bivši kurjač, nestalnega biv.; Blaž Knez, 63 let star, klučav. j. ž. v p., Emonska cesta 4; Ivan Uhan, 42 let star, tovarniški delavec, St. Rupert. Blag jim spomin! Zalujočim naše sožalje!

■ Kako je bilo v Stajerski Rinki. Prejeli smo: Ljubljanska pilezala Boris Režek in Vinko Modec sta na prvenstveni turi po severni steni Stajerske Rinke, zadela na skrajne težkoče, ki so ju ovirale v napredovanju, tako da sta morala v zadnji četrtini stene prenočiti, nakar sta v torek popoldne po 30 ur trajajoči turi dosegla vrh. Potemtakem ni bilo nikakega zaplzanja ali smrtno nevarnosti in je bila vsaka rešila akcija nepotrebna. Govorice o nesreči so povzročile nepoučeni izletniki s svojim pretiravanjem.

■ Pojasnilo! Nekateri so z namerom raztrosili med narod vesti, da je zastava tržaške Narodne delavske organizacije prišla v komunistične roke in je treba to preprečiti, da ne bi zastava s tem bila oskrnjena. Da ne bo javnost verjela takim govoricam, moramo pojasniti, da je zastava v rokah članov Narodne strokovne zveze, tedaj bivših članov NDO, ki so in ostanejo narodno zavedni. Nam se zdi, da izvirajo take govorice od onih, ki jim ni ljubo, da bo zastava po Ljubljani vzbujala neljube spomine, kako so na njo pljuvali kot prodanci internacionale. Narodno delavstvo bo to svetinjo čuvalo in jo vodilo v vsako borbo za lepšo in srečnejšo bodočnost jugoslovanskega delavstva, naroda in države.

■ Kopalni vlak. Jugoslovanske državne železnice, Direkcija Ljubljana obvešča: V ponedeljek, torek in sredo, t. j. 6. 7. in 8. julija 1931 bo vozil na progi Ljubljana gl. kol.—Škofja Loka in obratno kopalni vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 13-20 in povratkom v Ljubljano gl. kol. ob 18-45. V slučaju zadostne frekvence bo vozil kopalni vlak v dobi kopalne sezije dnevno, kar bo pravočasno razglašeno v dnevniki. Potniki uživajo pri teh kopalnih vlakih 50%no povlastico od normalnih voznih cen in sicer v II. in III. razredu. Izdajajo se posebne vozn. karte, ki veljajo samo za kopalne vlake.

Tatvine. V Tomačevem je neznan tat ukradel Stanku Guštinu šaonske hlače, nizke rjave čevlje in nogavice v skupni vrednosti 500 Din. Guštin si je moral izposoditi hlače in čevlje, da je lahko odšel domov. Kopalci na Savi, pazite na svojo obleko! — Odvetniški kandidat Jakob Petrovič je pozabil v telefonski govornici v hotelu Union dežniz iz črne svile, vreden 150 Din, ki ga je neznan tat za tem ukradel. — Francu Zadniku, stanujočemu na Večni poti št. 3, je bila ukradena na vrtu gostilne Petrič na Dunajski cesti črna usnjata aktovka in uradni dokument, ki ga je izdala univerza, v skupni vrednosti 400 Din. — Krojaču Alojzu Dolničarju, stanujočemu v Frankopanski ulici 12, je neznan tat ukradel na dvorišču Delavske zbornice s kolesa senčnik električne dinamove svetilke, vreden 100 Din.

Najboljši liker sveta »Gromozovka« Maribor, Maistrova. 1334

Radi trpinčenja živali sta bila prijeta mesarska pomočnika Mirko in Maks. Mirko je vozil skozi Dalmatinsko ulico proti mestni klavnic na mesarskem vozu dvoje telet, ki sta imela vse štiri noge zvezane, da se nista mogla premakniti. — Maks pa je peljal po Celovski cesti z enovpreznim mesarskim vozom pet telet tako tesno naloženih, da jih je očitno trpinčil.

Maribor

Predložitev reparacijskih potrdil in bonov. V smislu rešitve ministrstva financ, oddelek za državne dolge in državni kredit z dne 15. maja 1931 se opozarja vsi interesi, da je letošnji 4. avgust poslednji dan za predložitev potrdil in bonov za reparacije v iznosu 1000 Din. Predložiti se morajo pri mestnem načelnstvu.

Na morje. V četrtek popoldne se je z glavnega kolodvora odpeljalo v počitniško kolonijo v Bakarac v Hrvaškem Primorju krog 70 mariborskih šolar. Deklice vodi učiteljica gđ. Herma Bračičeva. Večina bo na morju brezplačno. Stroške krijeta Rdeči križ in mestna občina. Prihodnji teden pa bodo odšli pod vodstvom učitelja G. Mirka Ravterja še dečki, in sicer v Kaštel Lukšić in Dalmaciji.

Izleti v nedeljo. Jutri bo v mariborski okolici in v obmejnem ozemlju več pomembnih prireditvev. Mežiška podružnica SPD bo slavila na obmejni Peči petletnico svojega delovanja. Na Boču pri Poljčanah bo obletnica postavitve razglednega stolpa. V št. Ilju v Slovenskih gorah bo nastop Sokola, katerega posetijo tudi pevci »Jadrana« in člani kluba »Meja«. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu, kamor vozijo redno mestni avtobusi, bo velika gasilska veselica na vrtu Kostanjevke gostilne. Avtobus vozi iz mesta ob 13.30 in 15. ur. V Slovenski Bistrici bo veselica Olepševalnega društva t. t. d.

Da abituriente in medicince! Ministrstvo vojske in mornarice, sanitetni oddelek razglašajo, da sprejme v tekočem letu 12 gojencev, absolventov srednjih šol in 12 slušateljev medicine s prvim rigorozom za študiranje na beograjski univerzi na državne stroške. Podrobnejši podatki so interesantom na razpolago med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu št. 11 v Mariboru.

Tujski promet v Mariboru v drugem četrtletju. V letošnjem drugem četrtletju je bilo v Mariboru zgašenih 9757, odglašenih pa 9645 oseb, in sicer v zasebnih stanovanjih zgašenih 3514, odglašenih pa 3411, v javnih lokalih zgašenih 6243, odglašenih 6234. Od teh je bilo Jugoslovanov, zgašenih 3311, odglašenih pa 3135, tujih državljanov pa zgašenih 203, odglašenih 216. Od tujih državljanov je bilo 1538 Avstrijcev, 165 Italijanov, 197 Nemcev, 221 Čehoslovakov, 84 Madjarov, 12 Švicarjev, 3 Francozi, 6 Angležev, 2 Holandci, 6 Skandinavcev, 12 Rusov, 4 Poljaki, 1 Grk, 1 Azijec in 8 Američanov.

Tlakovanje Kopalške ulice. Mestno načelnstvo sporoča: V ponedeljek 6. t. m. se bodo nadaljevala lani prekinjena tlakovalna dela v Kopalški ulici. Radi tega bo ta ulica v vsej svoji dolžini od Tattenbachove ulice do Aleksandrove ceste do nadaljnjega zaprta za vozovni promet.

Prvi nastop SK Gradjanskega v Mariboru. Danes popoldne bo prvič gostovalo v Mariboru odlično moštvo SK Gradjanskega iz Zagreba.

Polovanje po zvezdi večernici

122.

Kmalu so bili siti vsi: Dušan, Danica, Čučur in kobilice in treba je bilo odleteti dalje. Takrat pa kobilice niso več skakale. Dvignile so se visoko pod oblake, da so trije jahalci na njihovih hrbtih gledali navzdol kakor potniki iz aeroplana. Leteli so nad ogromnimi temnimi pragovci, ki so se širili preko hribov in dolin. Delile so jih le reke, ki so se kakor srebrne nitke vile med njimi.

Odigralo bo ob 18. uri na igrišču I. SSK Maribora prijateljsko tekmo proti okrognemu prvaku I. SSK Mariboru. Sodil bo g. dr. Planinšek.

Rešitev potapljačev se kopalca. V četrtek zvečer je pri kopanju v Dravi nad Mariborom prijel krč 21-letnega posestniškega sina Vinka Ajhmajstra. Nesrečo je zapazil mizarški pomočnik Anton Zabec, ki je mladeniča pograbil za lase in ga napol onesvečenega izvlekel na breg.

Zborovanje odvetniških uradnikov. Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru bo imelo jutri ob 8.30 v gornji mali dvorani Narodnega doma svoj letošnji občni zbor.

Pijte original »CHABESO«. 1114

Cestni predpisi. Zaradi prestopka proti cestnim voznim predpisom je bilo v četrtek prijavljenih 12 avtomobilistov, motociklistov in kolesarjev, od teh 7 zaradi vožnje brez luči.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo« čevlje.

Promet na carinarnici. Mariborska carinarnica je imela v preteklem mesecu 7.993.630,90 Din dohodkov, in sicer je bilo vplačanih na izvozni carini 17.475 Din, na uvozni pa 7.976.155,90 Din.

Kinematografi. V Grajskem kinu se bo še danes in jutri predvajal nemški zvočni film »Tango ljubezni«. V kinu Union pa teče do vključno torka zvočni vefilm »Evangelina« z Dolores del Rio.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

Po rokoborbah. Živimo v dobi sporta, kateriga pomen popolnoma priznavamo, čeprav zavzema že pretrane oblike, postaja samemu sebi namen in lov za zmagami in rekordi. Pa tudi to vemo, da je rokoborba tudi sport, a polnovreden samo tedaj, kadar gre za atletiko, ne pa za enostaven zaslužek profesionalcev in organizacij. Mariborske mednarodne rokoborke, ki so se večer za večerom vlekile ves mesec junij in so se zaključile šele v juliju, spadajo v to drugo vrsto. Zbogni so se z vseh vetrov profesionalci, angažirani na pošteno plačali zato, da so včasih uganjali tudi očitne šale na račun lahkovornih gledalcev in da so se iz občinstva izlekli težki stotisočaki. Maribor je v sedanjih obupnih gospodarskih krizi odrajal najmanj 120 do 150 tisoč Din davka na ta račun. Klubu, ki je rokoborbo priredil, priročimo zaslužek, uporabil ga bo doma, drugače pa je z desetstisočaki, ki so se stlačili v žepe raznim mednarodnim rokometcem, med katerimi so bili ljudje zelo dvomljive cene. Mimo vsega tega bi se pa dalo napisati tudi obširno poglavje o moralnih vplivih itd. Zato moramo reči le eno: Hvala Bogu, da je enkrat že konec!

S čolnom po Dravi. Te dni se boste z navadnim malim čolnom odpeljalo po Dravi v Osijek tukajšnja muzika Pokorny in Schehrer. **Karambol.** V noči od četrta na petek sta trčila na državni cesti v Koških neki motociklist in kolesar Mirko Gorenjak, nameščenec tovarne »Jadrana«. Gorenjak je dobil pri padcu nevarnejše poškodbe na obeh rokah. Prvo pomoč je našel na reševalni postaji.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

Konkurenca med mesarji. Mesarji na Tezno so pričeli pretekli teden prodajati govedino po 6—8 Din kg, teletino pa po 10 Din kg. Včeraj pa se je pojavila tudi na mestnem tržišču stojnica, na kateri so prodajali teletino po 10 Din, svinjino pa po 12 Din kg.

Besen pes. V četrtek je v Dupleku pes ogrizel 8-letnega posestniškega sinčka Franca Kranjca. Ker je moglo, da je bil pes stekel, so dečka prepeljali v bolnišnico.

Zastrupljenje. Z lizolom se je po nesreči zastrupila v četrtek v Krčevini stanujoča zasebnica Gabrijela Perševa. Reševalni oddelek jo je prepeljal v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec.

Arretacija. V četrtek je bila v Mariboru izvršena ena sama arretacija. K »Grofu« je romal Eiderik M. zaradi pijanosti in razgrajanja.

Pred malim senatom

Svoje dekle obdelal z nožem in ji skazil obraz

Ljubljana, 3. julija.

Danes se je vršilo pred malim senatom pod predsedstvom s. o. s. več malih obravnav. Državno tožilstvo je zastopal namestnik dr. Hinko Lučovnik.

26-letni tovarniški delavec Janko z Gorenjskega je baje zelo surove uravi. Dne 4. maja je prišel v kuhinjo pri T. na Jesenicah, kjer je bilo uslužbeno njegovo dekle Marija. Janko je stopil v kuhinjo že z odprtim nožem in prižadejal Mariji 12 cm dolgo vrezino preko nosnega hrbta, desne strani nosa in desnega lica. Poškodba bo po mnenju zdravnika izvedena trajno skazila Marijin obraz. Janko bi Marijo še dalje z nožem obdelaval, če ga ne bi odstranil slučajno navzoči Ivan P.

Nesrečni Janko je priznal dejanje, zagovarjal pa se je, da je bil ljubosumen na Marijo, s katero ima nezakonskega otroka. Obsojen je bil na 1 mesec strogega zapor, kazni pa se mu odloži za 3 leta. Zanimivo je, da je Marija medtem postala Jankova žena.

Štirje tovarniški delavci napadli občinskega stražnika

Štirje tovarniški delavci z Gorenjskega so na Jesenicah ob priliki službene intervencije navali na občinskega stražnika Jožeta Kavčiča, in sicer ga je 28-letni Ivan sunil z obulo nogo v trebuh, ga suval z rokama v prsa in mu strgal službeni plašč. 26-letni Albert ga je prijel od zadaj za ledja in ga s pestjo suval v rebra. 37-letni France ga je prijel za obema rokama za vrat in ga davil. 23-letni Bogomir pa ga je zgrabil z obema rokama okoli pasu in čez roke in ga držal, s tem pa državnega uslužbenca s silo oviral, da bi vršil službeni posel.

Ivan je ob sili prijel Kavčiča za vrat, s tem pa boš napovedoval policijske ure, ki zakonov ne veš! Mi ti ne bomo v strahu! Mestna zelo zanimiva obravnava je bila preložena zaradi zasilanega nekaterih prišč.

Zadnja skupščina UJU

Društvo se je razšlo in prenese vse svoje pravice in dolžnosti na novo organizacijo

Ljubljana, 3. julija.

Davi ob 7. se je pričela v dvorani Delavske zbornice banovinska skupščina ob udeležbi 61 delegatov, ki so zastopali 32 društev od skupno 33. Skupščine se je poleg delegatov udeležilo tudi precejšnje število učiteljskega iz Ljubljane in iz vseh krajev Dravske banovine.

Poverjenik

Andrej Škulj

je v uvodu pozdravil predsednika centrale UJU Damjana Rasiča in zastopnika prosvetne uprave banskega nadzornika Rapeta, nakar je podal daljše predsedniško poročilo, iz katerega posnemo najvažnejše misli.

Kakor je bilo treba junaške in edinstvene armade za osvoboditev in ustvaritev Jugoslavije, tako je začutilo Jugoslovansko učiteljsko potrebo po organizaciji krepke in edinstvene armade narodnih učiteljev, ki naj zastavi vse svoje sile za njeno duhovno osvoboditev in ujedinjenje. Ta ideja je združila jugoslovansko učiteljsko v skupni stanovski organizaciji in je ustvarila UJU.

S ponosom moremo poudariti, da so bili slovenski učitelji med prvimi, ki so z vso iskrenostjo pomagali snovati združenje in so se ga do malega oklenili z vso ljubeznijo. Delo, ki se nam zdi danes ob sebi umljivo, ni bilo lahko. V tedanjih neurejenih prilikah je bilo treba premagati mnogo ovir in odstraniti dokaj neso glasij, da je bil dosežen končen cilj: združitev vsega učiteljskega v skupni organizaciji.

Danes, ko zaključujemo prvo etapo našega organizatoričnega dela v našem združenju, so lahko uverjeni eni kot drugi, da je bil in bo cilj našega skupnega dela dvig in napredek šole in učiteljskega stanu, ki naj služita koristi in napredku vsega naroda in edinstvene države.

Poleg šolskega dela, ki ga je vršilo učiteljsvo z vso verno in povoljnimi uspehi, moramo ugotoviti, da se je oprijelo učiteljsvo po zakonu o narodnih šolah tudi prosvetnega dela med narodom. Sokol kraljevine Jugoslavije ima in bo imel v učiteljsvu vztrajne delavce. Učiteljsvo pa se udeležuje tudi v raznih gospodarskih organizacijah. To delo bo pa še uspešnejše, ko bo dovolj usposobljenih učiteljev, za katere se vrše leto za leto posebni izobraževalni tečaji.

Želim in prosim, da se vsi dosedanj, pa tudi novi delavci, oklenejo z vso verno in požrtvovalnostjo nove sekcije UJU, ki bo ustanovljena za Dravsko banovino na jutrišnji skupščini. Učiteljsvo si ničesar bolj ne želi kot najboljših pogojev za nemoteno in uspešno vršitev svojega vzvišenega in odgovornega poklica. Po modrih ukrepih našega najvišjega gospodarja so nam ti pogoji zagotovljeni. Učiteljsvo se za to, prožeto iskrene vdanosti, zahvaljuje svojemu najvišjemu zaščitniku šolstva in narodne prosvete in kliče: Živel Nj. Vel. kralja Aleksandra in njegov visoki kraljevski dom!

Po volitvah v odseke je predložil

tajnik Kobal

obširno poročilo o delovanju UJU poverjenistva Ljubljana. Iz poročila je razvidno, da je imelo vodstvo redne tedenske sestanke, na katerih je reševalo vse pereče organizatorične zadeve. Širši svet je imel štiri seje, na katerih so bila na dnevnem redu poleg poročil funkcionarjev poverjenistva tudi važna stanovska vprašanja, kakor nominiranje raznih odsekov pri poverjenistvu in delo teh odsekov, učiteljska gospodarska poslovalnica, učiteljska domova, samopomoč za otroke učiteljev in učiteljice, pevski zbor UJU, realizacija sklepov pokrajinske skupščine, položaj in organizacija po glavni skupščini v Beogradu itd.

Vodstvo poverjenistva ni zmoglo vsega dela, ki se od leta do leta množi, zato je imenoval širši svet več odsekov, ki so razbremenili delo poverjenistva. Ti odseki so bili: šolsko-upravni odsek, odsek za narodno izobraževanje, odsek za šolski radio, odsek za učiteljski naraščaj, odsek za mladinsko matico, odsek za šolsko zgodovino in odseka za kmetstvo in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo. Nekateri teh odsekov so bili prav delavni in agilni.

V banovini imamo 33 okrajnih društev z 2967 člani. Vsa ta društva so imela 134 zbora, v povprečju udeležbo 65,4% članov. Izven organizacije je še vedno 421 učiteljev in učiteljic. Vsa društva so imela 125 predavanj pedagoške in sploh znanstvene vsebine, nad 800

učiteljev in učiteljic pa se je udeležilo pedagoškega tečaja v Ljubljani, ki ga je priredilo prosvetno ministrstvo.

V zadnjem času je poverjenistvo posredovalo v nešteti primerih glede razvrstitve draginskih doklad poročenih učiteljic, glede stanarin in ocnitve naturalnih stanovanj, glede učiteljskih pripravnikov, učiteljice ženskih ročnih del itd. Sestavilo je tudi predlog k zakonu o sistematizaciji mest in ga predložilo vsem odločilnim činiteljem.

Blagajnik

Rado Grum

je poročal, da je imelo združenje v preteklem letu 4.058.544 Din denarnega prometa. Bilanca izkazuje 1.384 Din izgube, proračun za prihodnje leto pa znaša 454.500 Din, ki je krit s članarino.

Na predlog člana nadzorstva

Ljudevita Ivanjšiča

je bil sprejet absolutorij, nakar je sledila zadnja točka dnevnega reda: likvidacija UJU. Na predlog poverjenika Škulja je bilo soglasno sprejeto, da društvo likvidira in prenese vsa pasiva na novo organizacijo.

Po skupščini se je vršilo radijsko predavanje profesorja Kureta o radiju v šoli, popoldne pa seje novih odsekov na moškem učiteljsku.

Ptuj

Kriza v občinski upravi. Pretekli teden smo na tem mestu poročali, da sta gg. dr. Fermev in dr. Mrgole odložila svoji odborniškimi mestji občinskemu svetu. To je bil pa šele začetek, kajti iz verodostojnega vira doznajemo, da namerna v odstopiti še 8 drugih občinskih svetnikov.

Luknja pred magistratom. Na trgu pred mestni magistratom itak ni veliko prostora za promet, sedanja velika jama, s kupi gramoz ob straneh, ki naj bi služila za občinsko benčinsko črpalko, proti kateri je toliko pritožb, pa dela še večjo napoto. Naj se že zasuje! Ali naj čakamo prej na kakšno nesrečo?

Vinotoči. V okolici Ptujta rastejo vinotoči kakor gobe po dežju. Ker so Ptujčani znanjčki ljubitelji dobre kaplje, so tudi izvrstno obiskovani. Tudi minoriti imajo v 2 km oddaljenem »Spicrolu« vinotoč. V nedeljo je bilo tam zelo živahno, zapel je celo pevski zbor mestnih uslužbenecv pod vodstvom g. ravnatelja Zavalala.

Slovenska Bistrica

Iz neprevidnosti se je pred dnevi obstrleli z browningom posestniški sin Franc S. iz Zgoranje Bistrice. Ranjenec je ostal v domači oskrbi.

Veliko ljudsko veselico priredi naše Olepševalno društvo dne 5. t. m. v parku. Našemu olepševalnemu društvu je bil odobren načrt za preureditev trga Gradišče v otroško igrišče, k ga itak že dolgo pogrešamo.

Trebnje

Uradni dan. Uradni dan sreskega načelnika v Trebnjem bo v torek 7. julija. G. sreski načelnik bo sprejemal stranke v pisarni občinskega urada popoldne.

Človeška in živalska hrana. V bližnjih dneh bodo nabavljale vojaške komisije vse vrste poljskih pridelkov za vojaštvo. Kmetovalci se opozarjajo, da bodo imeli letos prvič priliko, da svoje pridelke vnovičjo naravnost brez posredovalcev. Vsa pojasnila dajejo orožniške postaje in občinska oblastva.

Na pomoč! Jutri bo v Trebnjem v vseh prostorih gostilničarja g. Alojzija Pavlina v Trebnjem slavje naših vrljih gasilcev. Vabljeni vsi!

Jutrišnjih prireditvev. In sicer javnega nastopa Sokolskega društva v St. Vidu se udeležijo naša vrsta na bradlji, nastopa v Mokronogu pa vrsta na drogu. Teh prireditvev v večjem številu se Trebnje ne more udeležiti, ker se moramo udeležiti prireditve gasilskega društva. Glede tega bo naš Sokol poslal na prireditve bratskih društev samo po vrsto članstva na orodju.

Brezobrestna posojila. V petek 17. t. m. bo v veliki dvorani občinske pisarne v Trebnjem 20. predavanje o brezobrestnem posojilu. Opozarjamo na važnost tega večera in vabimo javnost, da se predavanju v največjem številu udeleži.

Bled

Razstava tujsko-prometnih del na Bledu. Kakor doznajamo iz tujsko-prometnih krogov, bo v tekočem letnem času, bržčas že v prvi polovici avgusta, razstava tujsko-prometnih del na Bledu. Razstavo pripravljajo priznani strokovnjak gospod inž. Vladimir Ulrich z Bleda. Razstava bo kazala potek in razvoj letoviškega prometa na Bledu. Slike in druge v poštev prihajajoče tujsko-prometne predmete, katere bi blagovoljlo domačini tudi za primerno odškodnino dostavili ali javili gospodu inž. Ulrichu.

Prihod Zdraviliške godbe. Včeraj 1. julija je prispela na Bled Zdraviliška mornariška godba iz Boke Kotske. Godbeniki so sami mornarji, ki pod spretno taktirko gospoda kapelnika Ungerja igrajo prav nadvse zadovoljivo. Bledska občina je plačala avtorski centrali za zaščito avtorskih pravic znesek 10 tisoč Din.

Odprta noč in dan so groba vrata. Bela žena je včeraj ponoči pretregala nit življenja 34-letnemu gospodu Janezu Kunčiču, po domače Zagarju iz Mlinga. Rajnki je bil sin gosp. Kunčiča, lesnega trgovca na Bledu. Naj mu bo zemlja rahla! Preostali naše sožalje.

Tatovi v zidancih na Priči

Najbližje vinske gorice v okolici Mokronoga na Priči so na praznik Sv. Petra in Pavla obiskali tatovi. Vlomili so v tri zidanice, pobrali razne malenkosti: orodje — jestvine in vina. Mnogo več škodo so pa napravili na vratih in zaphih. Ker se te tatvine ponavljajo v preteklih že več let, in jih prav gotovo izvršujejo ljudje, ki so jim razmere dobro znane, naj bi se osumljenec obisti dobro pretipalo.

„Adler“ Edino prava „Gritzner“

kolesa kolesa

Najboljša kvaliteta! — Nizke cene! Jos. Petelinc, Ljubljana Nizke cene! — Najboljša kvaliteta!

Gospodarske vesti

× Poučni tečaj in zborovanja sadjerejev in sadnih trgovcev. Društvo sadnih trgovcev v Mariboru je priredilo zadnje čase celo vrsto poučnih tečajev in istočasnih zborovanj, na katerih se je po pomolokih in trgovskih strokovnjakih razmotrival današnji položaj sadjarstva in sadnega trgovanja. V nedeljo dne 21. junija se je vršil zopet enak tečaj dopoldne pri Sv. Boltenku na Kogu, popoldne pa v Dravskem Središču, kjer je ob nepričakovano obilni udeležbi 160 udeležencev predaval sreski referent g. Znidarič o umni sadjereji ter o pravilni pripravi sadja za prodajo. Sporazumno s trgovstvom so se sadjerejem priporočale za gojenje posamezne vrste sadja iz našega izbora, katere so tudi inozemstvu priljubljene in svetovna trgovina zahteva in dobro plača. Po daljših stvarnih govorih predsednika društva g. Peveca in drugih ter po prečitanih udarnostnih brzojavah in resolucij, je bilo oboje zborovanje zaključeno s splošno željo navzočih, da se alični tečaji ponove. V nedeljo dne 28. junija t. l. je priredilo imenovano društvo sadnih trgovcev na Mestnijski pri Smarju v prostorih g. Smeha enak poučen tečaj z zborovanjem, na katerem je ob lepi udeležbi poročal predsednik g. Pevec iz Ormoža o splošnem položaju v sadni trgovini in o zahtevah raznih zunanjih sadnih trgovcev ter priporočljivo govoril sadjarjem kako se čim bolj oprijeti edine panoge, ki je plodonosna sadjarstvu sploh. Govorila sta še gospoda Kostanjšek in Marš v splošno zadovoljstvo in priznanje.

× Spremembe v glavni upravi Kreditnega zavoda. Dosedanja ravnatelj Kreditnega zavoda na Dunaju Neurath in Deutsch bosta jutri podala ostavko. Njuno sedanje mesto pa bosta zavezala glavni ravnatelj Kontrolne banke dvorni svetnik dr. Rotteberg in ravnatelj tirolske in vorarlberske banke dr. Joham. Tudi nadzorstveni odbor zavoda bo docela obnoven, tako da bo imel zavod že pričetkom prihodnjega tedna popolnoma novo vodstvo.

× Slabi izgledi za tobak. Med pridelovalci tobaka je zavladala velika skrb za letošnje posevke, ker je v Mostarju in okolici zavladala velika suša. Na nekaterih krajih morajo kmetje kriti tobačne rastline s svežimi listi, da jim ne pomrejo. Pa tudi sicer so mostarska polja in njive v nevarnosti zaradi suše.

× Nov rudnik v Južni Srbiji. Neka angleška družba je pričela podrobno raziskovati »Novo brdce«, kjer namerava, kakor v Trebiču, zgraditi nov rudnik, če bodo sedanja dela pokazala dobre sadove.

× Obnova južnih krajev. V južnih krajih, ki so pretrpeli veliko škodo sprito poslednje potrese obnovitvene gradnje naglo napreduje. Sedaj grade hiše v muslimanskih vaseh južno od Strumice. Kraji kakor Dojran in drugi bodo kmalu docela obnovljeni. Tam se bo naselilo več optanskih družin iz Baranje.

× Železniški popust za jesenske velesojme. Prometno ministrstvo je dovolilo 50% popust pri voznih cenah na železnicah za velesojme v Zagrebu, Ljubljani in Osijeku, ki se bodo vršili prvi dni septembra.

× Železniška proga, ki veže postajo in pristanišče v Bakru bo v kratkem izročena prometu. Te dni je strokovna komisija generalne in oblastne železniške direkcije pregledala vso progo.

× Nova železniška zveza z inozemstvom. — Uprava avstrijskih zveznih železnic je sklenila uvesti v zimi leta 1932 brzo zvezo Dunaj-München. S to zvezo bo mnogo pridobil tudi Bled, ker bo mogoče zimskim turistom preko noči prispeti z Dunaja na Gorenjsko.

× Podružnica Rothschildove banke na Dunaju ne bo likvidirala, čeprav je ta zavod pri polomu Kreditnega zavoda pretrpel velike izgube. Pravijo pa, da namerava Rothschild prodati svoje posesti v Waidhofnu, ki je eno največjih v Evropi.

Borzna poročila

dne 3. julija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 3. julija. Amsterdam 2276-27 do 2283-11, Berlin 1342-11—1346-13, Bruselj 787-96 do 790-32, Budimpešta 987-28—990-24, Curih 1095-15—1098-45, Dunaj 796-17—798-37, London 275-16—275-98, Newyork 5646-56—5663-56, Pariz 221-47—222-13, Praga 167-53—168-03, Stockholm 1516-46—1521, Trst 296-17—297-07.

Zagreb, 3. julija. Amsterdam 2276-27 do 2283-11, Dunaj 796-17—798-37, Berlin 1342-11 do 1346-13, Bruselj 787-96—790-32, Budimpešta 987-28—990-24, London 275-16—275-98, Milan 296-17—297-07, Newyork kabel 56-5756 do 56-7456, Newyork ček 56-4656—56-6356, Pariz 221-47—222-13, Praga 167-53—168-03, Curih 1095-15—1098-45.

Beograd, 3. julija. Amsterdam 2276-27 do 2283-11, Berlin 1342-11—1346, Bruselj 796-17 do 798-37, Budimpešta 987-28—990-24, Bukarešta 33-62—33-72, Dunaj 787-96—790-32, London 275-16—275-98, Milan 296-17—297-07, Newyork 5646-56—5663-56, Pariz 221-47—222-13, Praga 167-53—168-03, Curih 1095-15—1098-45.

Dunaj, 3. julija. Amsterdam 286-24, Atene 9-23, Beograd 12-55, Berlin 168-71, Bruselj 99-11, Budimpešta 124-03, Bukarešta 4-2325, London 34-6013, Madrid 68, Milan 37-235, Newyork 711-20, Pariz 27-845, Praga 21-065, Sofija 5-1530, Stockholm 190-70, Kopenhagen 190-40, Varšava 79-61, Curih 137-73.

Curih, 3. julija. Beograd 9-11625, Pariz 20-22, London 25-12, Newyork 516-40, Bruselj 71-97.

Milan 27-0350, Madrid 49-25, Amsterdam 207-72, Berlin 122-50, Dunaj 72-60, Stockholm 138-45, Oslo 138-30, Kopenhagen 138-30, Sofija 3-7450, Praga 15-30, Varšava 57-90, Budimpešta 90-1250, Atene 6-70, Carigrad 2-45, Bukarešta 3-0725, Helsingfors.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 3. julija. Tečaj neizpremenjeni. Zagreb, 3. julija. Državni papirji: vojna škoda ar. 399-50—400 (399—400), kasa 399—400 (400), dec. 403-50—404 (402—409), 4% agr. obv. 49 bl., 7% Bler, pos. ar. 79-75—80 80—80-75), kasa 80 bl., 8% Bler, pos. 90-50—91, 7% pos. hip. b. ar. 80 d., Begluške 62—62-50 (61-75). Banke: Hrvatska banka 50—60, Prašedion 955—965, Jugoslav. Union b. 163—165, Jugos. 67—68, Ljubljanska kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna 6500—6700, Srbska 190—192, Kred. 121 do 126, Zemaljska 120—122, Industrije: Sečera Osijek 245—250, Trboveljska 256—264, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. sum. 25 d., Gultman 110—120, Danica 65—73-50, Drava 235—236, Isis 43—45, Dubrovačka 300 d., Jad. pl. 460 d., Oceanija 190 d.

Beograd, 3. julija. 7% inv. pos. 83—85, 4% agr. obv. 48-50, 7% Blaire 80, 7% pos. hip. b. 80-50, 6% begl. 63—63-50, vojna škoda 397 do 398, ultimo julij 398—400, ultimo november 408, Narodna b. 6550—6700.

Dunaj, 3. julija. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 13-90, Prioritete 93-15, Trbovlje 31-90, Leykam 2-40.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 3. julija. 7% Blaire 79-25—80.

Newyork, 3. julija. 8% Blaire 89-50—90-50, 7% Blaire 79—80, 7% pos. drž. hip. b. 76-625 do 79.

Ljubljansko lesno tržišče

Ljubljana, 3. julija. Tendencia neizpremenjena mlačna, brez prometa.

Žitna tržišča

Ljubljana, 3. julija. Tendencia neizpremenjena stalna, brez prometa.

Novi Sad, 3. julija. Vse neizpremenjeno. — Promet: pšenica 5 vagonov, koruza 9 vagonov, moka 5 vagonov, ječmen 1 vagon. Tendencia: neizpremenjena.

Sombor, 3. julija. Pšenica: baške potiska št. 80 kg 192—197-50, baška okolica Sombor 78-79 kg 162-50—167-50, gornjebaška 79/80 kg 185 do 190, sremska, slav. 78 kg 160—165. — Oves: baški, sremski, slav. 160—165. Ječmen: baški 64/65 kg 130—140, baški 68/69 kg 165—170, baranjski 70 kg 190—200. Koruza: baška 93—95, julij 95—97, baška ladja Dunav 96—98. — Moka: baška 0, 90 260—280, 1. 245—260, 2. 235 do 250, 5. 225—235, 7. 175—190, 8. 120—125. Otrbi: pšenični baški 112-50—117-50. Tendencia: neizpremenjena. Promet 23 vagonov.

Budimpešta, 3. julija. Koruza: maj 11-60 do 11-63 (11-61—11-62), sept. 13-40 bl., tranz. julij 10-62.

Občni zbor celjskega trgovskega gremija

V restavraciji Narodnega doma v Celju se je vršil predvčeršnjim 8. letni občni zbor Sreškega gremija trgovcev v Celju. Predsedoval mu je trgovec g. Pilih iz Zalca. Udeležba je bila pičla.

Predsednik je poročal o današnjem kritičnem gospodarskem položaju in o delovanju gremija v preteklem poslovnem letu. Podčrtal je brezbržnost članstva napram organizaciji in preveliko toleranco krošnjarstva in šušmarstva s strani oblasti. Tajnik g. Weble je podrobno poročal o poslovanju gremija. V velikih meri so podpirali podeželsko trgovino. Gremij je interveniral pri političnih oblastih za omiljenje krize v, hmeljski in v lesni stroki, za odpravo davka na poslovni promet, za omiljenje zakona o neposrednih davkih in takšah, v tarifnem vprašanju za telefonsko zvezo med Celjem in važnejšimi inozemskimi hmeljskimi tržišči, za ureditev voznega reda pri železnicah, zaradi šušmarstva v lesni stroki, za ukinitvev nekaterih avtonomnih doklad, za ureditev delovnega časa itd. Njegovo delo pa je bilo le deloma uspešno.

Iz blagajniškega poročila sledi, da je imel gremij dohodkov 144.557-99 Din, izdatkov pa 120.483-43 Din. Prebitek znaša 24.074-56 Din. Proračun izkazuje 103.378 Din dohodkov in 127.715 Din izdatkov, torej 14.338 Din primanjkljaja. Gremijalne doklade se bodo pobirale po istem merilu kot lani na podlagi pridobnine za leto 1930. Plavičarski zadrugi v Radmirju bo gremij nakazal posojilo 5.000 Din.

Sekcija lesnih trgovcev je delovala zelo agilno, sekcija hmeljskih trgovcev pa se je začasno uknila. Po poročilih se je razvila ostra de-

K. š. o. 167/31—1.

1571

Razpis

Krajevni šolski odbor mestne občine ljubljanske razpisuje izvršitev zidarskih, kleparskih, plesarskih in mizarskih popravil oziroma dobavo novega inventarja v mestnih šolskih poslopih v Ljubljani.

Ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem uradu do dne

10. julija 1931 do 11. ure dopoldne.

Ofertni pripomočki se dobe pri gori imenovanem uradu.

Krajevni šolski odbor mestne občine ljubljanske dne 3. julija 1931.

Predsednik: Dr. Dinko Puc, l. r.

bata o toleranci nadzorstvenih oblastev v kazenskem postopku napram krošnjem, šušmarjem in trgovskim politikom. Sklenili so energično intervenirati pri Zbornici za TOI v Ljubljani pri Zvezi trgovskih gremijev in pri banški upravi.

Glede »Trgovskega kolegijaz« so sklenili, da bodo v kratkem na posebnem izrednem obnem zboru sklepali o definitivnem pristopu gremija k temu društvu.

Sport

Primorje : Ilirija
igrišče Ilirije ob 17-30
hazena: Atena—Ilirija 16-30

Jutri se zopet odprti borba za točke. V Ljubljani bomo imeli veliko atrakcijo — srečanje Primorja in Ilirije. Privlačnost te tekme je splošno znana in povsem opravičeno. Kadar sta se srečala oba rivala, sta si nudila skrajno napeto in ogorčeno borbo. Navzlic veliki rivaliteti, ki je včasih prešla običajne meje, sta obe moštvi igrali večinoma fair. Bili so pač primeri, ko so se zgodili neljubi incidenti, toda navadno je bil kriv temu sodnik, ki ni imel igre v rokah. Čim sta moštvi čutili, da jih vodi energična roka, sta igrali zelo fair in je njihova igra lahko služila za vzgled mnogim drugim klubom.

Jutri je vodstvo tekme v dobrih rokah. Beogradski sodnik g. Joksić uživa upravičeno renome enega izmed najboljših sodnikov v Jugoslaviji. To vprašanje je torej dobro rešeno in regularen »tek zasiguran.

Druga važna točka so »drukarji«. Dolgo vrsto let je vladalo v tem pogledu v Ljubljani naravnost vzgledno mrtvilo. Ljubljancani so pokazali, da imajo prav ribji temperament. Z napredovanjem osuševanja barja so tudi izgubili jutranje megle z ljubljanskih ulic — srca ljubljanskih srajc so začela hitreje utripati in v naše gledalce je prišlo nekaj življenja. Pravo lekcijsko so nam dali šele Zagrebčani. Pokazali so, kako je treba moštvo podžigati, navduševati — dati jim moralno oporo. Lekcija je pomagala in danes tudi Ljubljancani »drukarjo«. Marsikdo bo rekel, da je to divjštvo. Kako tako govori, ni nikdar igral nogometa. Ne ve, da pomeni igraču zasloba od strani gledalcev toliko, kakor ribi čista voda. So trenutki in igri, ko postane igrač malodušen — takrat je na mestu moralna opora v obliki »drukanja«. Tudi nivo nogometa se s tem dviga. V nedeljo bodo »drukarji« razdeljeni na dva tabora. Poleg igračev samih, bodo tudi oni odločili.

Sestavi moštev nam nista znani. Predvidoma bo Primorje nastopilo v običajni postavi z Jugom II kot branilcem, Ježom kot levo zvezo in Ermanom kot srednjim napadalcem. Ilirija bo brčkone nastopila v postavi, ki je premagala Concordio.

Jutri bomo poskusili uganiti izid tekme.

Schmeling : Stribling

Danes med 3. in 4. uro zjutraj se je vršil v Severni Ameriki v državi Ohio v clevelandskem stadionu odločilni boks dvomatch za svetovno prvenstvo med sedanjim prvakom Nemcem Schmelingom in Amerikanecem Striblingom. Ob zaključku lista, nam izid še ni znan.

Strokovnjaki so zelo rezervirani. Dobro poučeni krogi trdijo, da je Schmeling v taki formi, kakršne še ni nikdar imel. On, ki je bil vedno napa vlec par excellence, je posvetil pri trenirjih izredno važnost defenzivi. Poznavalci pravijo, da je danes na višku svoje forme in enako dob v ofenzivi in defenzivi.

Njegov »sprotnik« Stribling je mnogo bolj izkušen borec. Za seboj ima že več sto težkih nora in je torej izredno rutiniran bokser. Njegova odlika je naravnost briljantna defenziva in je radi tega težko pogoditi njegovo telo.

Stave stoji 7 : 5 za Striblinga, kar je pač naravno. Lokalni patriotizem je Amerikanca takorekč častna zadeva. Nacionalni ponos in tradicija jim ne dovolijo, da bi poveljevali tujca. Tekom dolge vrste let je namreč prvič, da brani »Nam« svetovnega prvaka najtežje kategorije. »Oncl« Sam« si želi, da pride prvenstvo zopet v domače roke.

Mariborski sport

Sportni razpis za nedeljo, dne 5. julija. Ob 10-30 pri mestnem vodovodu: Cilj kole-sarske dirke za prvenstvo Dravske banovine na progi Ljubljana—Maribor.

Ob 14. na igrišču I. SSK Maribora: Prvenstvena tekma mladine I. SSK Maribora : SK Rapidu. (Sodnik g. Jančič.)

Ob 16. na igrišču I. SSK Maribora: Prijateljska nogometna tekma Atletik SK (Celje) rezerva : I. SSK Mariboru rezerva. (Sodnik g. Vesnaver.)

Ob 18. na igrišču I. SSK Maribor: Druga semifinalna nogometna tekma za prvenstvo LNP Atletik SK Celje : I. SSK Maribor. (Sodnik g. Cimprič.) Iz Ljubljane.)

Makulaturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Za počitnice

berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Pestro in zabavno čtivo. V dveh delih; vsaki del po Din 20—, vezan Din 26—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona, se dobi za nizko ceno Din 20—, vezan Din 30—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Kavarna

Restavracija Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza
Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana 762

Karol More
sodavitar
Ljubljana
Koruova ulica 1

Izdelovatelj
»Triglavskega
bisera«
»Oranžade«

Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogotnik, Bohoričeva
ulica 5

Udobno
stanovanje
v Dubrovniku, s teraso
in z razgledom na
morje, zamenjam z
udobnim stanovanjem
boljše družine v pla-
ninskem kraju Slove-
nije za poletno sezono.
Naslov in upravi. 1569

Lep senčnat
vrt
v zatišju, z najboljšo
postrežbo

raznih vin, mrzlih
jedil
po solidnih cenah Vam
nudi gostilna

»Pri Lovcu«
na vogalu Rimske in
Bleivseve ceste 1516

Kneginja Zurova
prekrasni ljubavni ro-
man. Cena Din 30—,
v platnu vezan 35—. Naroča se pri upravi
»Jugoslovana«, Ljub-
ljana, Gradišče št. 4

Foto
aparati
foto potrebščine

Kosmetika
Drogerija
Hermes
Ljubljana

Miklošičeva c. št. 30

Fotomeyer
Maribor, Gosposka ul.
39. - Vse foto-potre-
ščine kakor aparati se
dajejo na obroke. Iz-
delava amaterskih slik
v 4 urah. 984

Trajna
ondulacija
po najnovijem načinu
potom aparata
»Adoll 1931«
po najnižji ceni in z
garancijo izvršuje
damski brivski salon
Matko Šijakovič
Ljubljana
Prečna ulica 4
1505

Kdor hoče
dobro
autokaroserijo
naj se obrne na
Fajlar Mateja
specialna izdelovalnica
autokaroserij
Ljubljana - Trnovo
Popravila točna in
solidna!
Cene konkurenčne!
1558

Zakon
o uradnikih
(U. Z.) Nujno potreben
vsakemu državnemu
uradniku, dobiče v
upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Knjižica obsega 194
strani, od katerih od-
pade 17 na stvarno
kazalo. Cena 18 Din.
Za poštnino 1 Din v
znemkah. Naročite ga
še danes, ker je za-
oga majhna.

Nogavice, roka-
vice, volna in
bombaž 468
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg.

Sokolstvo

Zlet sokolske župe Kranj v Trzihu

Da pokaže sokolska župa Kranj svoj napredek, se je odločila za letošnji župni zlet 4. in 5. t. m. v romantičnem mestu Trzihu. Domače Sokolsko društvo z vrhlin br. starostoj Žojo Vidmarjem na čelu, se ni ustrašilo truda in odgovornosti ter je z veseljem sprejelo to častno delo na svoje rame. Bombaževa predilnica in tkalnica je dala za to župno prireditve rade volje prostrani travnik poleg telovadnice na razpolago. Neumorno so pričeli z delom, priskočili so člani s kulukom na pomoč, kajti treba je bilo izravnati ves teren. Na telovadišču so se postavile tribune in uredili paviljoni, tako, da bo ustrezno v vsakem oziru veliki množici izletnikov. Telovadišče je zelo veliko in bo povsem ustrezalo svojemu namenu.

Društvo se je posrečilo pridobiti škofjoliško garnizijo k sodelovanju in bo nastopilo nad 100 vajnikov v polni bojni opremi z vajami s puško. Pri vseh prireditvah bo sodelovala priznana železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane in bratska društva, ki imajo svojo godbo.

Drugi bodo zakurili na »Mizic« velik kres s krasno razsvetljavo. Spored zleta je naslednji: danes po prihodu popoldanskega vlaka bodo ob 18. telme članov in članice višjega oddelka. Jutri ob 6. jutraj bodo telme članov in članice nižjega oddelka, ob pol 9. skušnje za popoldanski nastop, ob 15. slavnostni spreved po mestu in pozdrav mestnega župana br. Lončarja in drugih gostov. Ob 15. župna javna telovadba z nastopom članstva in vojaštva škofjoliške garnizije. Po telovadbi narodna veselica s pesirnim sporedom. Dolžnost vsa članstva je, da se polnoštevilno udeleži te narodne manifestacije sokolske župe Kranj v Trzihu. Zdravo!

Razvitje prapora v Polju

Predpriprave za razvitje prapora so v polnem teku. Večer za večerom se zbirajo vsi oddelki in prireditveni odseki na letnem telovadišču in marljivo vežbajo oz. zborujejo. V torek in v sredo je pregledoval telovadne oddelke župni prednjak, ki se je prav pohvalno izrazil o tehničnem stanju društva. Telovadci goje željo, da jih kmalu zopet poseti. Toda za daljšo dobo. — Domače prebivalstvo opazuje z zanimanjem razvoj Sokola, tako, da bo jutri mnogobrojna udeležba pri razvitju prapora.

Spored slavnosti razvitja prapora je sledeč: prvi podoknica kumici s. Albini ing. Rešev; jutri ob 14. sprejem Sokolstva in gostov na postaji v Dev. Mariji v Polju, ob 15. slavnostno razvitje prapora, ob 15. slavnostni spreved, ob 16. javni nastop. Po nastopu velika vrtna veselica s pesirnim sporedom. V slučaju slabega vremena bo proslava v nedeljo dne 12. julija. Avtobusna zveza z Ljubljano do polnoči. Zdravo!

Sokolska proslava Vidovega dne v Kamniku

Kamniško sokolsko društvo je priredilo v soboto zvečer pristržno akademijo v proslavo Vidovega dne. Čisti dobiček akademije je namenjen zletnemu fondu za vsesokolski zlet v Pragi 1932. V dvorani Narodne Citalnice se je zbralo najodličnejše kamniško občinstvo, povdariti pa moramo, da je bila udeležba s strani članov Sokola, katerim je bila akademija predvsem namenjena, skrajno slaba. Ta nezdrav pojav omalovaževanja sokolskih prireditvev opazamo pri članstvu že dalj časa. Več disciplin in poštovanosti, bratje!

Proslavo je otvoril brat starosta kamniškega Sokola dr. Karba s slavnostnim govorom, v katerem je s krepljimi, jedrnatimi besedami razložil pomen praznovanja Vidovega dneva, dneva popolnega srbskega poraza na Kosovem polju. Iz tega najhujšega poraza in najgloblje ga ponižanja je v narodu vzklikla kosovska, vidovdanska ideja, s pomočjo katere se je narod prišel dvigati, črpati moč in misel na ustanovitve in obnovitve svoje države. Kakor je bil čehom poraz na Beli gori pobuda za borbo za ustanovitve lastne države, tako tudi Srbom. Praznovanje Vidovega dne pa ima še poseben pomen za sokolstvo, kajti ono je danes glavni nosilec Vidovdanske ideje, po kateri dela za zdrav in krepak jugoslovanski narod, ki bo zmožen čuvati ideale te ideje. Vidovdanska ideja pa nam tudi nalaga dolžnost, da se ob tej priliki spomnimo vseh junakov, ki so padli v borbi za svobodo svoje domovine, da se spomnimo bratov, ki še niso združeni z nami. Najnam bo spomin na Vidov dan temelj naše narodne zavesti, da se držimo težko priboriene svobode, za katero je bilo doprinešenih toliko žrtv. Te žrtve pa naj nam bodo v opomin, da bomo tudi mi pripravljene žrtvovati vse naše moči in ako treba tudi življenje naši svobodni, ujedinjeni domovini — Jugoslaviji.

Govor brata staroste je na vse navzoče napravil globok vtis in je bil sprejet z burnim odobravanjem. Sledila je deklaracija Ganglove pesni »Od Kosova do Beograda« — za Vidov dan 1931, katero je efektivno podal brat Rajko Kos. Nato je »Lira« z občutkom zapela »Bože pravde«, »Tam kjer lunica«, »Spod plitke pojoc« in »Večerc«. Pristržno proslavo je zaključila razmeroma dolga enodejanka »Jesensko solncec«, katero so podali brata Kos in Bervar ter sestre Čičmekova in Logarjeva prav dobro.

V nedeljo se je vršila ob 9. uri slovesna služba božja v nadžupni cerkvi na Suti, šolska mladina pa je praznovala Vidov dan že v soboto.

Sokolska četa pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Naša mlada sokolska četa priredi v nedeljo 12. julija t. l. ob 15. svoj prvi javni telovadni nastop s sodelovanjem matičnega društva Ptuj ter sosednjih bratskih edinic. Po nastopu velika vrtna veselica z bogatim srečelovom itd. — Na to našo prvo prireditev, ki naj bo izraz našega dela ter obenem manifestacija sokolske ideje v vzhodnih Slovenskih goricah, vabimo vse brate in sestre ter prijatelje sokolstva od blizu in daleč. Zdravo!

Razširjajte Jugoslovana!

Novomeška realna gimnazija

Iz njenega letošnjega Izvestja posnemamo, da je bilo v preteklem šolskem letu 1930/31 na zavod sprejetih skupno 329 dijakov in 130 dijakinj, jih je pa med letom 19 odpadlo ter je šla gimnazija ob koncu leta 440 dijakov obeh spolov, med temi 121 žensk, to je 27,5%. Poučevalo jih je skupno 22 učnih moči, med njimi tri ženske. Med vsem učnim zborom so bili trije honorarni učitelji. Z novim letom je bil po 37 letih neumornega službovanja kot učitelj petja razrešen službe bivši kapiteljski organist in poznani komponist g. Ignacij Hladnik. Izvestje mu posveča prav toplo zahvalo, ki jo je mož tudi res zaslužil. Njegovo službo je prevzel g. Albin Fakin, glasbeni učitelj v Novem mestu. Izpremembe med učnim osebom so se izvršile tako, da je med šolskim letom odšlo iz zavoda pet oseb, vstopilo pa sedem. Osmo sploh ni pričela poučevati. Poučevalo se je 22 predmetov, med temi štiri neobvezne.

Dijaštvo je imelo na zavodu tudi letos štiri društva: Ferijalni Savez, Pomladek Rdečega Križa, Prosveta in Vesna, ki so štela skupno 808 članov oz. članic, tako da pride povprečno skoro na vsakega dijaka dvoje društev.

Učiteljska knjižnica obsega 4560 knjig. Dijaštvo razpolaga s štirinajstimi knjižnicami. Slovenska šteje 1522 knjig, srbohrvatska 353 zvezkov, francoska 266 zvezkov in nemška 880 zvezkov. Bogate so tudi nekatere zbirke, ki jih ima gimnazija skupno osem.

Zdravstvene razmere so bile to leto na zavodu prav povoljne, vendar je tudi smrt zahtevala tam svoje in pokosila mlado življenje drugošolca Franca Hrovata iz Vavte vasi.

Učni uspehi so bili sledeči:

Izmed 319 dijakov jih je izdelalo 156, izmed 121 dijakinj pa 84, skupno torej 54,54%. Med njimi je 9 in 5 odličnjakov(inj), 43 in 36 prav dobrih ter 104 in 43 dobrih. Ponavljalni izpit ima 86 dijakov in 26 dijakinj, to je četrti zavoda. Neredovanih je ostalo 6 učencev in 2 učenk, izdelalo pa ni 71 dijakov in 9 dijakinj, to je dobra šestina ali 18,18%.

Kje bo vzrok tolikim neuspehom? Povojna mladina, prevelika prostost, prekomeren sport. O tem bi najbolje vedeli povedati sami gg. profesorji.

O višjem tečajnem izpitu smo že poročali, da je bilo izmed 18 učencev in učenk pripuščenih k izpitu le 14, to je 12 dijakov in 2 dijakinj. Od teh jih je srečno prebilo izpit 7 kandidatov in 2 kandidatkinj. Dovoljenje za popravni izpit v septembru so dobili trije kandidati, na leto dni pa sta bila odklonjena dva kandidata.

Nižjega tečajnega izpita je bilo oproščenih 20 dijakov in dijakinj, istotoliko pa jih je polagalo izpit. Naredilo ga je 6 učencev in 1 učenka, en učenec more ponavljati izpit v juniju 1932 kot privatni učenec, vsi ostali pa v septembru.

Solsko leto 1931/32 se bo pričelo 11. septembra. Isti dan bo tudi vpisovanje v I. razred, v ostale pa za domače dijaštvo naslednji dan.

Radio

Ljubljana, sobota, 4. julija. 12.15 Plošče (Mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 13.30 Salonski kvintet. 19.30 Bogo Plešnar: Šah. 20.00 Jože Premrov: Propad in ukinitvev oglej. patrijarhije. 20.30 Operetni večer. Pojejo gđ. Herta Arko in gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar s spremljevanjem salon. kvinteta. 21.15 Prenos z Bleda. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Plošče. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 5. julija. 9.00 Jože Okorn: O čebelarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Versko predavanje p. dr. R. Tominec. 11.00 Samospevi gđ. Štefke Korenčankove. 11.30 Salonski kvintet. 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče (nov plošče). 15.30 Prof. Pengov: O reji plemenitih kožuharjev. 16.00 Duet: Mandolina in kitara. 17.00 Karel Čapek: »R. U. R.« drama, igra Krekova mladina. 20.00 Samospevi ge. Jeanette Perdanove, konc. pevke. 20.45 Prenos plesne glasbe iz Park hotela Kazino na Bledu. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 4. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Koncertni večer. 22.00 Novice. 22.10 Koncert (dalje).

Zagreb, nedelja, 5. julija. 11.30 Dopoldanski koncert. 12.00 Opoldansko zvonjenje. 12.05 Koncert (dalje). 12.30 Kuhinja. 17.00 Komorna glasba. 18.00 Sportni prenos. 20.15 Poročila. 20.30 Koncert Radio orkestra. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Slovenska glasba.

Beograd, sobota, 4. julija. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Koncert radio orkestra. 19.30 Narodne s kitaro. 20.00 Komedija. 20.30 Klavirski koncert. 21.00 Odlomki iz opere »Orlov«. 22.00 Novice. 22.20 Po Evropi.

Beograd, nedelja, 5. julija. 9.00 Prenos abstinencijskega kongresa. 12.30 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Popoldanski koncert. 17.00 Predavanje. 17.30 Narodne s harmoniko. 18.00 Vokalni koncert. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Komedija. 21.00 Violinski koncert. 21.10 Novice. 22.00 Operetna glasba. 22.30 Koncert balalajk.

Praga, sobota, 4. julija. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 17.10 Naravna smrt. 17.20 Plošče. 19.05 Koncert balalajk. 19.55 Koncert. 21.00 Komedija. 21.30 Kvartet. 22.20 Moravska Ostrava. Praga, nedelja, 5. julija. 7.00 Orkestralni koncert. 8.30 Plošče. 9.00 Brno. 11.30 Promenadni koncert. 12.30 Poljudna glasba. 17.00 Plošče. 19.00 Vokalni koncert. 19.20 Pianoforte. 19.55 »Halo, Praga 1991«, igra. 20.20 Koncert. 21.00 Poljudna glasba. 22.15 Koncert.

Razglasi kraljevske banske uprave

I. No. 4395/1.

1852

Razpis.

Na podlagi § 31. zakona o banski upravi se razpisujejo pri tehničnem oddelku kraljevske banske uprave štiri službena mesta gradbenih inženirjev.

Prosilci, ki morajo izpolnjevati pogoje §§ 2. in 3. zakona o uradnikih, naj vložijo svoje prošnje, pravilno kolkovane in opremljene z vsemi v § 3. u. z. predpisanimi prilogami, najkasneje do 10. julija 1931 pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 24. junija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 225/31.

1851

Dražbeni oklic.

Dne 20. julija 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Šmilhel, vl. št. 147.

Cenilna vrednost: 70.865 Din; najmanjši ponudek: 47.243 Din 50 par.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Novo mesto,
dne 26. junija 1931.

*

E 496/31—11

1846

Dražbeni oklic.

Dne 7. avgusta 1931 ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga a) d. o. Paradiž, vl. št. 104, zemlj. knj. b) d. o. Pristava, vl. št. 50. Cenilna vrednost: ad a) 16.070 Din, ad b) 10.510 Din;

vrednost pritlikline: 600 Din; najmanjši ponudek: ad a) 12.501 Din, ad b) 7.883 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Razne objave

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI.

Računski zaključek za leto 1930

odobren na VIII. rednem običnem zboru delničarjev dne 30. junija 1931.

Aktiva		Bilanca z dne 31. decembra 1930.		Pasiva	
	Din		Din		Din
1. Blagajna	582.787-16	1. Delniška glavnica	5.000.000-—		
2. Valute	267.189-22	2. Naložba konzorcija delničarjev nove emisije	4.950.000-—		
3. Devize	1.393.156-46	3. Nedvignjena dividenda	40-—		
4. Menice	1.195.684-81	4. Hranilne vloge na knjižice	2.048.660-65		
5. Denarni zavodi	1.113.198-51	5. Kreditirje	18.864.736-04		
6. Debitorji	18.542.468-14				
7. Realitete	2.500.000-—				
8. Inventar	244.801-81				
9. Ostanek izgube iz leta 1929	4.950.000-—				
10. Izguba za leto 1930	74.250-58				
	30.863.436-69				30.863.436-69

Izguba		Račun izgube in dobička z dne 31. decembra 1930.		Dobiček	
	Din		Din		Din
1. Upravni stroški, hišni in družbeni davek	699.173-17	1. Obresti	1.855.603-05		
2. Obresti	1.485.106-58	2. Provizija	179.043-60		
		3. Dohodki realitet	42.192-61		
		4. Dobitek na tuji veljavi	33.189-91		
		5. Izguba za leto 1930	74.250-58		
	2.184.279-75				2.184.279-75

1838

O B J A V A.

Na tem običnem zboru je upravni svet poročal, da so se letos izvedli sklepi VII. rednega običnega zbora z dne 26. marca 1930 in se je prvotna delniška glavnica Din 5.000.000— znižala na Din 50.000— z zložitvijo 50.000 delnic v 500 delnic po nom. Din 100—, nato pa takoj zopet zvišala na Din 5.000.000— z izdajo 49.500 novih delnic po nom. Din 100—, emitira-

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 23. junija 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 15/31—3.

1848

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini tvrdke K. Hrepeunik in Karoline Hrepeunik, trgovine z mešanim blagom v Konjicah.

Poravnalni sodnik Mihelič Gvidon, staršina okrajnega sodišča v Konjicah. Poravnalni upravnik dr. Prus, odvetnik v Konjicah.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču dne 28. julija 1931 ob devetih. Rok za oglasitev do 20. julija 1931.

Okrajno sodišče v Celju odd. I.,
dne 12. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Stev. 6362/II.

1854

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 10. julija 1931. nabavo: 8 kom. kotnega železa 130×130×15×14.000.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 1. julija 1931.

*

Opr. št. 565/10—1931—9.

1856

Razpis.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje

1 mesto kategorije A. položaja V. matematične stroke.

Pogoji za namestitvev in službeni prejemki so razvidni iz službenega pravilnika za nameščence. Razpis tega mesta je namenjen napredovanju uradovih nameščencev ker prošnji zunanji prosilcev urad ne bo mogel upoštevati.

Lastnoročno spisane prošnje, opremljene s potrebnimi prilogami, je vložiti v vložišču urada do včetega dne

22. julija 1931

do 12. ure. Kasneje došle in nezadostno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani
dne 3. julija 1931.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

V negotovem somraku so bila ta polja podobna razritemu, okrepnemu morju, okamenemu viharju. Rahe je čutil prsten duha po krvi, smodniku in zemlji; divji duh smrti, ki ima še vedno oblast v teh pokrajinah. Nehote je stisnil glavo med ramena. Roke so mu visele ohlapno naprej in pripravile v za-pestju nehote na padec; — to ni bila več hoja iz mest — zopet je tisto počenjeno, previdno plazenje živali, prežeče pričakovanje vojaka.

Obstal je in opazoval pobočje. Pred eno uro mu je bilo še tuje, zdaj pa pozna zopet vsako višino, vsako gubo zemlje, vsako dolino. Nikdar ni bil proč od tu, ko papir so se skrčili meseci v vzplapolanju spominov, zgoreli in razkadili so se ko dim — tukaj se plazi zopet poročnik Georg Rahe na stražo, in ničesar ni bilo med tem časom. Okrog njega je samo molk večera in slabotni vetrič v travah; — v njegovi ušesih pa rjove zopet boj; vidi, kako divjajo raztreliki, svetlobne krogle vise ko velikanske obločnice nad razdejanjem, črno žareče gori nebo, zemlja pa pljuska v vodometih in žveplenih žrelih od horizonta do horizonta.

Rahe je stisnil zobe. Ni fantast, toda ubraniti se ne more: ko viharji vrtinec so ga zajeli spomini, tu še ni miru, ni navideznega miru ostalega sveta, tu divjajo še vedno boji in vojna, tu besni strahotno razdejanje dalje, negovi vrtinci se pa izgubljajo v oblakih.

Ko da ima roke, tako ga zagrabi zemlja. Ru-
mena, debela ilovica se drži čevljev in otežkočuje

129

korake tako, kot da hočejo mrtveci z zamolklimi, renčecimi glasovi potegniti k sebi preživelega.

Preko črnih, z lijaki posutih polj dirja. Veter postaja močnejši, oblaki romajo in včasih izlije mesec svojo blede svetlobo čez pokrajino. Vsak tak trenutek se Rahe ustavi, srce se mu stisne, na tla se vrže in k zemlji se stiska. Ve, da ni nič, toda ob zopetnem svitu meseca skoči prestrašen v lijak. Gledajoč in zavestno zapada zakonom te zemlje, po kateri se ne more hoditi pokonci.

Mesec je narasel v veliko svetlobno oblo. V blede luči so parobki gozdni črni. Za razvalinami v daljavi se vleče globel, iz katere se ni nikdar napadalo. Rahe čepi v nekem jarku, ki je napolnjen s koščki od nekega pasu, s posodo za kuho; žlica leži tam, blatne ročne granate, torba za patrone, zraven pa sivozelena sukno, mokro, vlaknasto, napolneno z ilovnatimi, ostanki nekega vojaka.

Vlegete se je na zemljo z obrazom proti tlom; — molk je začel govoriti. Zamolklo, strašno hrumenje je v zemlji, sunkasto dihanje, bobnenje in zopet hrumenje, ropotanje in rožljanje. Zasadil je prste v zemljo in pritisnil glavo k tlom. Zdelo se mu je, da čuje glasove in klice. Rad bi vprašal, govoril, vpil; prisluskuje in čaka na odgovor, odgovor za njegovo življenje —

Toda samo veter postaja močnejši, oblaki plo-
vejo hitreje in bolj nizko, in senca za senco se podi čez polja. Rahe je vstal in šel naprej, brez cilja, dolgo časa, dokler se ni znašel pred črnimi križi, ki so stali v dolgih vrstah drug za drugim, podobni stotniji, bataljonu, polku, armadi.

Naenkrat je vedel vse. Pred temi križi se je zrušila stavba velikih besedi in velikih pojmov. Samo tukaj je še vojna, ne več v možganih in premak-
njenih spominih onih, ki so ji utekli! Tu stoje izgubljena leta, ki se niso izpolnila, podobna strahotnemu ognju nad grobovi. Tu kriči z bobnečim mol-

kom proti nebu neživeto življenje, ki ne more najti miru. Kot grozna tožba v noči, se izliva tu moč in volja mladosti, ki je umrla, predno je mogla začeti živeti.

Spreletela ga je groza. Rezko je spoznal na en mah prazno žrelo, v katero se je pogreznila zvestoba, hrabrost in življenje ene generacije. Dušilo in pretresalo ga je.

»Tovariši!« je zavpil proti vetru ni v noč: »Tovariši! Izdani smo bili! Še enkrat moramo korakati! Nasproti! — Nasproti — Tovariši!«

Stal je pred križi, mesec je prodril skozi oblake. Videl je, kako so se tovariši svetili, kako so se dvigali z razprostrtimi rokami iz zemlje; že je čul ropot njih korakov, pred njimi je stal in začel z njimi korakati. Dvignil je roko: »Tovariši — naprej!« —

Posegel je v žep in zopet dvignil roko — En sam, utrujen pok, ki ga je pobral in odnesel veter. — Potem se je opotekel na kolena, se uprl na roke in se obrnil s poslednjim naporom proti križem. — Videl jih je korakati, cepetali so in se premikali, počasi so stopali; njih pot pelje daleč, dolgo bo trajala, toda naprej vodi. Prišli bodo do cilja in se spustili v zadnji boj, v boj za življenje. Molče se pomikajo naprej stop na stop; temna armada koraka najdaljšo pot — pot do src. Mnogo let bo treba hoditi, toda kaj pomeni zanje čas? Dvignili so se, korakajo, prihajajo —

Glava se mu je sklonila na prsi, tema ga je objela, padel je naprej. Zdaj koraka tudi on s četo. Ko človek, ki je pozno našel pot domov, leži na zemlji. Roke ima razprostrate, oči že tope, eno koleno privzdignjeno. Še enkrat se je zganilo telo, potem je vse zaspalo. Samo veter veje čez pusto, temno daljavo, veje in veje, čez nebo in oblake, čez polje in brezkončne ravnine, posute z grobovi, lijaki in križi —

KONEC.

Predsednik francoske republike Doumer na obisku v palači nemškega poslanstva v Parizu

Novi predsednik francoske republike Doumer je obiskal po starem diplomatskem običaju vse zastopnike tujih držav v Parizu.

Največji let L 1931

Ves svet je zasledoval z velikansko napetostjo poskus obeh ameriških letalcev Posta in Gottyja, ki sta se zavzela, da bosta obletela zemeljsko oblo v 10 dneh.

Poskus obeh letalcev je bil naravnost predrzen. Treba si je predočiti le pot, ki sta jo preletela.

V zrak sta se dvignila na Roosevelt-Fieldu pri New Yorku na Longislandu dne 24. junija ob 9:56 srednjeevropskega časa. Pot, ki sta jo nameravala preleteti, je dolga nad 25.000 kilometrov. Od tam sta letela proti severu do Hobbourn-Gracea, od tam naprej pa sta letela preko atlantskega oceana.

Prvič sta se spustila na zemljo v Angliji pri Chesterju, drugič pa v Hannoveru v Nemčiji. Od tam sta letela v Berlin. Tu sta govorila (brezžično seveda) z Ameriko. Daleč tam v Kaliforniji je čakala pri zvočniku soproga Gottyjeva in na stotisoče ljudi. Številni ljudi pa, ki jih je začela zanimati usoda obeh letalcev in njihovega letala »Winnie — Mac of Oklahoma« je rastle od dne do dne.

Kljub silnemu naporu sta oba letalca le malo spala, ker jih je njihova neupogljiva volja gnala vedno dalje in naprej. V osmih urah sta priletela iz Berlina v Moskvo, od tam pa v Novi Sibirsk, Irkutsk in Hobarovsk, kjer sta morala letala popraviti.

Za tem je sledil let preko Tihega morja v mesto Nome v Kanadi. Samo ta pot je bila dolga 2100 milj.

Zmagala sta jo pa v 16 in tričetrt urah. Tu bi se bila kmalu ponesrečila, ker je letalo padlo v globoko močvirje in sta aparat komaj izvlekla iz blata. Ko pa je bil aparat že na suhem in sta ga pogrnala, bi bil propeler Gottyja skoro ubil — na srečo pa ga je propeler le nekoliko opraskal po desni roki.

Preko Kanade sta z lahkoto zopet priletela nazaj v New York.

Ta let je brez dvoma najpomembnejši, kar jih je bilo L 1931. Preletela sta namreč 15.000 milj dolgo pot še prej kakor v 10 dneh, v zraku pa sta prebila 4 dni in 10 ur.

Umetnik — tat

V Berlinu je izzvala silno pozornost neka kriminalna alera prav posebne vrste. Policija je namreč prijela in zaprla slikarja Franca Heckendorfa zaradi tatvine, njegovega brata pa zato, ker je ukradeni blago skrival in prodajal.

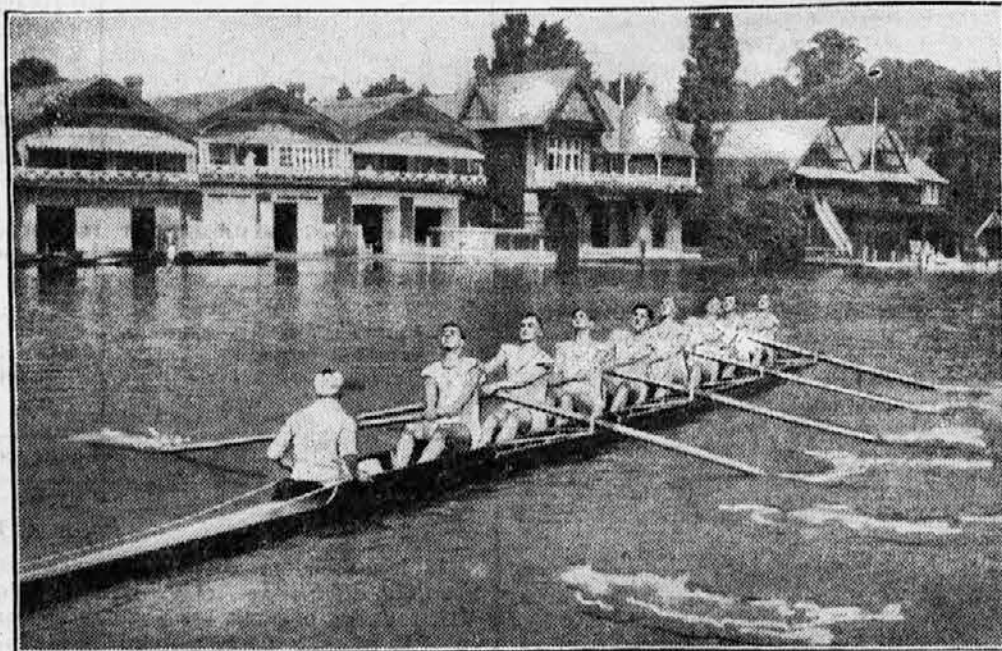
Policija je strogo in natančno preiskala slikarjevo stanovanje in nato je slikarja prijela. Slikar Heckendorf je bil v Berlinu zelo znan in ljudje so njegove slike radi kupovali. Kot umetnik je bil na zelo dobrem glasu.

Letos meseca januarja pa je izginil iz vile nekega bančnega ravnatelja dragocen kip; kip je predstavljal nago deklico. Preiskava tatvine je dognala, da so se tatovi pripeljali do vile z avtomobilom, tam so prerezali žično ograjo in nato so odnesli bronasti kip, ki je bil okoli 10 centov težak. Sprva so mislili, da so tatovi ukradli kip zaradi bronu in so povpraševali po kipu pri vseh trgovcih s kovinami. Ko so pa vsa prizadevanja, priti zopet do kipa, ostala brezuspešna, so nehali kip iskati.

Tu pa je prišel policiji na pomoč največji de-

Berlinska policija je te dni zaprla slikarja Frana Heckendorfa in njegovega brata zaradi tatvine. Oba sta kradla dragocene slike in kipe in sta tatvine že tudi priznala.

Najboljši nemški čoln-osmerek v Henleyju

Čoln-osmerek (last berlinskega veslaškega kluba) se uri in pripravlja za veliko mednarodno veslaško tekmo na Temzi pri Henleyju (Anglija).

tektiv — slučaj. Nekdo je namreč opazil v neki vili v okolici Berlina ukradeni bronast kip in lastnik je odkrito priznal, da ga je kupil od slikarjevega brata za 2500 mark. Policija si je bila sedaj na jasnem, da kipa ni ukradel nihče drugi kakor slikar sam! To domnevo je preiskava slikarjevega stanovanja v polni meri tudi potrdila.

Pesnik, ki je trgoval z obrekovanji

Essad-bej pripoveduje v listu »Literarische Welt« (književni svet) prav zanimive stvari o ruskem pesniku Nikolaju Uspenskem, ki je dosegel s svojimi črticami iz kmečkega življenja velik uspeh, potem pa je začel moralno vedno globlje padati. Čudno usodo tega nesrečnega pesnika je v najnovejšem času pojasnil ruski učenjak Zukovski, ki je o tem tudi objasnili, odkod izvirajo številna obrekovanja in natolečevanja proti velikim ruskim pesnikom, ki so se nekdaj širila o njih po celi deželi. Uspenski je res imel dobre zveze z znamenitimi ruskimi pisatelji, o katerih je pozneje širil najbolj gorostasne laži. Uspevski je namreč po svojih prvih uspehih postal postopač, ki je hodil s harmoniko od kraja do kraja, poleg tega pa je kmetom na vasi še razkazoval nagačenega krokodila, ki ga je nosil s seboj. Kamorkoli pa je prišel, je pripovedoval neverjetne laži o ruskih pesnikih, so-trudniki raznih revolverskih listov so pa njegove izmišljotine širili po svojih listih. Uspenski je svoje laži prodajal kar na veliko; laž, ki je bila naperjena proti Dostojevskemu ali pa proti Bakurinu, je veljala pri njem 25 kopejk, laž proti Turgenjevu ali Tolstoju samo 15 kopejk, laži proti starejšim pesnikom pa je prodajal po 5 kopejk.

Pesnika Nekrasova je obdolžil, da je nekoč ukradel 10.000 rubljev, Turgenjeva pa je dolžil, da je spravil njega, Uspenskega, ob dedno imetje. Uspenskega so pustili njegovi znanci na miru, ker so ga imeli za neškodljivega bedaka, Uspenski pa je na svoja stara leta izdal v Moskvi celo zbirko svojih laži in obrekovanj o ruskih pesnikih.

Nevarna »Mis Berlin«

Znani nemški akrobat s padalom Torge je letos meseca aprila napadel nekega draguljarja v njegovi trgovini. Poskusil ga je najprej omamiti s kloroformom, da se draguljar ne bi mogel braniti, toda ta poskus se mu ni posrečil. Ljudje, ki so hodili mimo trgovine, so priskočili draguljarju na pomoč in Torge-ja so zaprli.

Te dni je bila obravnava proti Torgeju. Na razpravi so ugotovili, da je Torge poskusil draguljarja oropati zato, ker ni mogel več toliko zaslužiti, kakor je zahtevala od njega njegova »prijateljica«, ki je letos postala celo »kraljica lepote« ali »Miss Berlin«. Ta ženska je Torge-ju zapretila, da ga bo zapustila, če ne bo dovolj zaslužil in tako se je Torge pod vplivom te nevarne ženske odločil za roparski napad na draguljarja.

Morilec Kürten — obglavljen

Pruska vlada je zavrnila prošnjo za pomilostitev, ki jo je vložil na prusko ministrstvo znani »düsseldorfski vampir« Kürten. Kürtena so v četrtek obglavili.

Odmev.